

**MM "FINCA Azerbaijan" QBKT-nin
2025-ci illik üzrə idarəetmə
Hesabatı**

1. Emitentin tam və qısaldılmış adı, vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi (VÖEN), dövlət qeydiyyatının tarixi və nömrəsi	Məhdud Məsuliyyətli "FINCA AZERBAIJAN" Qeyri-Bank Kredit Təşkilatı, MM "FINCA AZERBAIJAN" QBKT VÖEN: 1400494391 24.11.1999-ci il tarixində, № 811 nömrəli şəhadətnamə ilə AR Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən dövlət qeydiyyatına alınmışdır.
2. emitentin hüquqi ünvanı və olduğu yer;	Hüquqi ünvan: Bakı şəhəri, Füzuli küçəsi 67, (5-ci mərtəbə) Olduğu yer: Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Cəfər Cabbarlı küçəsi 44, Caspian Plaza, 3-cü korpus, 8-ci mərtəbə
3. adında dəyişikliklər olduqda, emitentin bütün əvvəlki adları, habelə onların qeydiyyata alındığı tarixlər, emitent digər hüquqi şəxsin bölünməsi və ya tərkibindən ayrılması şəklində yenidən təşkil yolu ilə yaradıldıqda, yenidən təşkilin forması, həmin hüquqi şəxsin adı, emitent hüquqi şəxslərin birləşməsi və ya çevrilmə şəklində yenidən təşkil yolu ilə yaradıldıqda, yenidən təşkilin forması, həmin hüquqi şəxslərin adları;	Olmayıb.
4. emitentin hesabat dövrü ərzində yaranmış və ləğv edilmiş filialları və nümayəndəliklərinin adı, olduqları yer və qeydiyyatları haqqında məlumatlar;	Yaranmış filiallar: Yoxdur Ləğv edilmiş filiallar: Yoxdur
5. emitentin hesabat dövrü ərzində yaranmış və ya ləğv edilmiş hər bir törəmə cəmiyyətinin adı, təşkilati-hüquqi forması, hüquqi ünvanı, qeydiyyatı haqqında məlumatlar, nizamnamə kapitalında emitentin payı, hüquqi şəxsin emitentin törəmə cəmiyyəti hesab olunması üçün əsas olan müqavilənin bağlanma tarixi və qüvvədə olma müddəti;	Olmayıb
6. emitent şirkətlər qrupunun bir hissəsi olduğu təqdirdə qrupun (emitent daxil olmaqla) iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində	FINCA Microfinance Cöperatief U.A

fəaliyyət göstərən bir və ya daha artıq törəmə təşkilatı olan qrupdur) adı;	
7.emitentin məşğul olduğu fəaliyyət istiqamətləri;	Kreditvermə, mikrokreditlər və istehlak məhsulları üzrə maliyyə xidmətlərinin göstərilməsi
8.emitent lisenziya və ya icazəyə malik olduqda, onlar üzrə fəaliyyət növləri və qüvvədə olma müddətləri;	29.02.2000 tarixi 110-KB sayılı Lisenziya, Müddətsiz
9.emitentin təklif etdiyi məhsullar və xidmətlər;	Müştərilərə mikrokreditlərin və istehlak kreditlərinin təklif olunması
10.emitentin işçilərinin sayı və onun rüblük dinamikası;	341 – 1R 2025 332 – 2R 2025 306 – 3R 2025 299 – 4R 2025
11. emitentin idarəetmə orqanları haqqında məlumat: direktorlar şurası (müşahidə şurası) (olduqda), icra orqanı, audit komitəsi (olduqda), onların üzvlərinin adı, soyadı, atasının adı;	Direktorlar Şurasının sədri - Fisnik Kepuska Direktorlar Şurasının üzvləri - Norbert Benker, Meral Kurdash, Jerrold Smelcer, Chikako Kuno Direktorlar Şurasının alt Komitə (Risk/Audit) sədri - Chikako Kuno İdarə Heyətinin sədri – Zarləst Wardak İdarə Heyətinin üzvləri - Ruyiyya Aliyeva Adil, Zaur Nurməmmədov İnqilab, Osmanov Şəhriyar Akif
12.emitentin fiziki və hüquqi şəxs olan səhmdarlarının (payçıların) ayrı-ayılıqda sayı;	100% paya sahib yeganə təsisçi- FINCA Microfinance Cöperatief U.A
13.emitentin nizamnamə kapitalının beş faizi və daha artıq hecmədə səsli səhmlərinə (paylara) malik olan şəxslər (fiziki şəxsin soyadıç adı, atasının adı; hüquqi şəxsin adı, olduğu yer və VÖEN-i), onların hər birinə məxsus olan səhmlərin sayı (səhmlərin hər növü üzrə ayrıayrılıqda göstərilir) və emitentin nizamnamə kapitalında payı;	Nizamnamə Kapitalının ümumi məbləği 3,756,572 (üç milyon yeddi yüz əli altı min beş yüz yetmiş iki) manat və nizamnamə kapitalının 100%-i FİNCA Microfinance Holding Company MMC məxsusdur. Niderland Krallığı
14. nizamnamə kapitalında emmitentin payı beş faizdən az olmayan hüquqi şəxslər (hüquqi şəxsin adı, olduğu yer, VÖEN-i, nizamnamə kapitalında emmitentin payı)	Yoxdur

15.emitentin səhmdarlarının (payçıların) hesabat dövrü ərzində keçirilmiş yığıncaqları barədə məlumat: yığıncağın keçirilmə tarixi və yeri (ünvan); ümumi yığıncaqda qəbul edilmiş qərarlar.	Yoxdur
16.emitentin dövriyyədə olan investisiya qiymətli kağızlarının buraxılışları haqqında məlumat (investisiya qiymətli kağızların hər buraxılışı ayrı-ayrılıqda göstərilir): -investisiya qiymətli kağızın növü və forması; - investisiya qiymətli kağızlar buraxılışının dövlət qeydiyyat nömrəsi və qeydiyyat tarixi; - investisiya qiymətli kağızların miqdarı və nominal dəyəri; - investisiya qiymətli kağızlar buraxılışının məcmu nominal dəyəri; -hesabat ili ərzində emitent tərəfindən səhmlər üzrə ödənilmiş dividendlər	- Sənədsiz adlı və faizli təmin edilməmiş istiqrazlar - 21 May 2025-ci il tarixli AZ2007019204 - 23 İyun 2025-ci il tarixli AZ2008019203 - 7 İyul 2025-ci il tarixli AZ2009019202 - 10 Oktyabr 2025-ci il tarixli AZ2010019209 - 18 Dekabr 2025-ci il tarixli AZ2012019207 Hər birinin nominal dəyəri 100 manat olan 30,000 ədəd istiqraz Hər birinin nominal dəyəri 100 manat olan 20,000 ədəd istiqraz Hər birinin nominal dəyəri 100 manat olan 10,000 ədəd istiqraz Hər birinin nominal dəyəri 100 manat olan 30,000 ədəd istiqraz Hər birinin nominal dəyəri 100 ABŞ olan 30,000 ədəd istiqraz - 3,000 min manat - 2,000 min manat - 1,000 min manat - 3,000 min manat - 3,000 min ABŞ - 2,256 min AZN

haqqında məlumat (hesabat ilində səhmlərin hər növü üzrə ödənilmiş dividendlərin məbləği göstərilir); - faizli istiqrazlar buraxılışı haqqında məlumatda - istiqrazlar üzrə gəlirliyin illik faiz dərəcəsi; - investisiya qiymətli kağızların yerləşdirildiyi və ya tədavüldə olduğu fond birjasının adı və olduğu yer (olduqda).	- Olmayıb - 15% - 15% - 15% - 15% - 9% “Bakı Fond Birjası” QSC City Point Biznes Mərkəzi, Cəlil Məmmədquluzadə küç, 102A, Bakı, Azərbaycan
17.emitent tərəfindən bağlanmış xüsusi əhəmiyyətli əqdlər barədə məlumatlar: əqdin məbləği; hesabat tarixinə əqdin ödənilməmiş hissəsi.	Yoxdur
18.emitent tərəfindən aidiyyəti şəxslərlə bağlanmış əqdlər barədə məlumatlar: - bağlanmış əqdin mahiyyəti, tarixi və məbləği; - aidiyyəti şəxs barədə məlumat və emitentlə aidiyyət əlaqəsi.	Yoxdur
19.illik hesabatın təsdiq edildiyi ümumi yığıncağın tarixi;	26 May 2026-cı il
20.hesabatın açıqlanma mənbəyi haqqında məlumat.	www.finca.az https://www.cbar.az/meas

İcra Orqanının Rəhbəri

Zaur Nurməmmədov

Baş Mühasib

Rəna Hacıyeva

**“FINCA AZERBAIJAN”
MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI**

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına
uyğun Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorun Rəyi**

31 dekabr 2025-ci il

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
MÜSTƏQİL AUDİTORUN RƏYİ	3-5
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	6
Mənfəət və zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	7
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	8
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	9
Maliyyə hesabatlarına izahlı qeydlər	10-64

Müstəqil Auditorun Hesabatı

"FINCA AZERBAIJAN" Məhdud Məsuliyyətli Qeyri-Bank Kredit Təşkilatının Təsisçisinə və İdarə Heyətinə

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə dair Hesabat

Rəy

Biz "Finca Azerbaijan" Məhdud Məsuliyyətli Qeyri-Bank Kredit Təşkilatının ("Şirkət") 31 dekabr 2025-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə bitmiş il üzrə mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əhəmiyyətli uçot siyasətlərinin xülasəsi və sair izahedici məlumatları özündə ehtiva edən qeydlərdən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim rəyimizə görə, maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Şirkətin 31 dekabr 2025-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə bitmiş il üzrə onun maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası ("BMSS") tərəfindən qəbul edilmiş BMHS Mühasibat Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz audit Beynəlxalq Audit Standartlarına ("BAS") uyğun olaraq həyata keçirmişik. Bu standartlara əsasən bizim məsuliyyətlərimiz hesabatımızın *Maliyyə Hesabatlarının Auditə üzrə Auditorun Məsuliyyəti* bölməsində təsvir edilir. Biz, ictimai maraq doğuran müəssisələrin maliyyə hesabatlarının auditə üçün tətbiq olunan Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının ("BESS") *Peşəkar Mühasiblər üçün Etika Məcəlləsinə (o cümlədən Beynəlxalq Müstəqillik Standartlarına)* və Azərbaycan Respublikasında ictimai maraq doğuran müəssisələrin maliyyə hesabatlarının auditə ilə bağlı müvafiq etik tələblərə uyğun olaraq, biz Şirkətdə müstəqillik və digər etik məsuliyyətlərimizi BESS Məcəlləsinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz həmçinin həmin tələblər və BESS Məcəlləsi çərçivəsində digər etik öhdəliklərimizi də yerinə yetirmişik.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu audit rəyimizi bildirmək üçün yetərli və müvafiq əsas təmin edir.

Əsas Audit Məsələləri

Əsas audit məsələləri, peşəkar mühakiməmizdə, cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditində ən əhəmiyyətli olan məsələlərdir. Bu məsələlər bütövlükdə maliyyə hesabatlarının auditə kontekstində nəzərdən keçirilmiş və əlaqədar rəyimizin formalaşdırılması prosesində qiymətləndirilmişdir. Buna görə də həmin məsələlərə dair ayrıca rəy təqdim edilmir.

Əsas audit məsələləri	Məsələnin audit zamanı necə nəzərdən keçirildiyi
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri ehtiyatı	
Maliyyə hesabatlarının 7-ci Qeydində açıqlandığı kimi, 31 dekabr 2025-ci il tarixinə Şirkətin müştərilərə verdiyi kreditlər onun ümumi aktivlərinin 83.91%-ni təşkil edir. BMHS 9 - "Maliyyə Alətləri" standartına əsasən, Şirkət gözlənilən kredit itkisi üçün ehtiyat yaratmışdır ki, bu da kreditlər və digər maliyyə alətləri üzrə Gözlənilən Kredit İtkisini ("GKI") qiymətləndirmək üçün irəliyə baxan yanaşma tələb edir. Gözlənilən kredit itkilərinin qiymətləndirilməsi rəhbərliyin defolt ehtimalını, defolt zamanı proqnozlaşdırılan təsiri və defolt zamanı yaranan itkini müəyyən etmək üçün mühüm mühakimələr və qiymətləndirmə texnikalarını tətbiq etməsini tələb edir. Bu, tarixi məlumatların müşahidəsini, cari iqtisadi vəziyyəti və mövcud irəliyə baxan məlumatları nəzərə alır. GKI-in ölçülməsi bir sıra mümkün nəticələrin qiymətləndirilməsini, pulun zaman dəyərinin nəzərə alınmasını və hesabat tarixində mövcud olan keçmiş hadisələr, cari şərtlər və gələcək iqtisadi şərtlərin proqnozları haqqında məntiqi və dəstəklənə bilən məlumatların daxil edilməsini tələb edir. İl ərzində yaradılmış xalis ehtiyat mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir hesabatına yüklənir və yığılmış ehtiyat müştərilərə verilən kreditlərdən çıxılır. Şirkət cari ildə mənfəət və zərər və digər hərtərəfli gəlir hesabatında kreditlər üzrə 1.394 milyon Azərbaycan manatı məbləğində xalis kredit itkisi ehtiyatı / təminatını tanıyırdı. 31 dekabr 2025-ci il tarixinə Şirkət müştərilərə verilən kreditlər üzrə 3,859 milyon Azərbaycan manatı məbləğində kredit itkisi ehtiyatı / təminatı saxlayır. Müştərilərə verilən kreditlər üzrə gözlənilən kredit itkisi üçün ehtiyat, balansların Şirkətin maliyyə vəziyyəti üçün əhəmiyyətliyi və BMHS 9 "Maliyyə Alətləri" standartına uyğun olaraq GKI-in qiymətləndirilməsi ilə bağlı müəkkəblilik və mühakimə səbəbindən əsas audit məsələsidir.	Müştərilərə verilən kreditlər üzrə gözlənilən kredit itkisi üçün ehtiyatın yoxlanılması üzrə audit prosedurlarımıza, digərləri ilə yanaşı, aşağıdakılar daxil idi: Biz, müştərilərə verilən kreditlər üzrə gözlənilən kredit itkisi ilə bağlı rəhbərliyin qiymətləndirməsini, o cümlədən Şirkətin daxili reyting modelini, mühasibat siyasətini, model metodologiyasını və il ərzində edilən əsas dəyişikliklərlə bağlı məlumat əldə etdik və anlayışımızı yenilədik. Biz, Şirkət tərəfindən zərər hadisələrini müəyyən etmək və müştərilərə verilən kreditlər üzrə tələb olunan ehtiyatın miqdarını müəyyən etmək üçün yaradılmış müvafiq nəzarət mexanizmlərinin dizaynını anladıq və onların fəaliyyət effektivliyini yoxladıq. Nəzarətlərin yoxlanılması aşağıdakıları əhatə edirdi: - Kredit növünün düzgün təsnifatı üzərində nəzarət; - Defolt riski yüksək olan müştərilərə verilən kreditlərin monitorinqi və qeyri-ışlək kreditlərin subyektiv meyarlar üzrə düzgün təsnifatı üzərində nəzarət; - Ehtiyatların dəqiq hesablanması və qeydiyyatı üzərində nəzarət; və - Ehtiyatlarla bağlı idarəetmə və təsdiq prosesi üzərində nəzarət, o cümlədən rəhbərlik tərəfindən davamlı yenidən qiymətləndirmə. Biz müştərilərə verilən kreditlərdən nümunə seçdik və aşağıdakı əsaslı prosedurları yerinə yetirdik: - GKI hesablanması üçün istifadə olunan məlumatların mühasibat qeydləri və Şirkətin informasiya sistemi əsasında, həmçinin bu məqsəd üçün istifadə olunan əlaqəli xarici mənbələr əsasında məntiqini və dəqiqliyini qiymətləndirdik; - Avansların / mark-up ödənişlərinin geri ödənişlərini yoxladıq və gecikmə günlərinin sayına əsasən avansların təsnifatını test etdik; - Şirkətin meyarlarına və BMHS 9-a uyğun olaraq verilən kreditlərin mərhələlənməsini test etdik; - Şirkətin kreditləri üzrə gözlənilən kredit itkisini hesablayan rəhbərliyin istifadə etdiyi GKI modelini, istifadə olunan fərziyyələrin uyğunluğunu və tətbiq olunan metodologiyaları qiymətləndirdik. Həmçinin modelin riyazi dəqiqliyini test etdik; - Rəhbərliyin GKI hesablanmasında istifadə etdiyi irəliyə yönümlü fərziyyələrin məntiqini qiymətləndirdik; və - Maliyyə hesabatlarında verilmiş müvafiq açıqlamaların mühasibat standartlarına uyğun olub-olmadığını müəyyən etmək üçün qiymətləndirdik; Maliyyə hesabatlarında açıqlamaların Şirkətin kredit riskinə məruz qalmasını düzgün əks etdirib-etdirmədiyini qiymətləndirdik.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və İdarəetmədə məsul olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının BMSS tərəfindən qəbul edilmiş BMHS Mühasibat Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Şirkəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Şirkətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmədə məsul olan şəxslər Şirkətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditi üzrə Auditor Məsuliyyəti

Bizim məqsədlərimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair əqləbatan əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Əqləbatan əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zamanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin bir hissəsi olaraq biz audit zamanı peşəkar skeptisizm tətbiq edirik. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, həmin risklərə cavab olaraq audit prosedurlarını hazırlayır və həyata keçirir, eləcə də rəyimiz üçün əsas yaratmaq məqsədilə kifayət və müvafiq olan audit sübutunu əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən yüksəkdir, çünki fırıldaqçılığa gizli sözləşmə, saxtakarlıq, bilərəkdən səhv buraxma, yanlış təqdimat və ya daxili nəzarət qaydalarına əməl olunmaması daxil ola bilər.
- Müəyyən şəraitdə münasib olan audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması məqsədilə auditə aid olan daxili nəzarət elementləri haqqında anlayış əldə edir, lakin bu zaman Şirkətin daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi haqqında rəy bildirmək məqsədini güdmürük.
- Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilmiş uçot prinsiplərinin münasibliyini, uçot təxminlərinin və əlaqəli açıqlamaların əsaslılığını qiymətləndiririk.
- Rəhbərlik tərəfindən mühasibat uçotunun daim fəaliyyətdə olan müəssisə konsepsiyasının tətbiqinin münasibliyi və əldə edilmiş audit sübutlarına əsaslanaraq Şirkətin daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməsi ilə bağlı əhəmiyyətli şübhə doğuran hadisə və ya şəraitlərlə əlaqədar mühüm qeyri-müəyyənliyin olub-olmaması haqqında nəticə çıxarıq. Mühüm qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu qənaətinə gələcəyimiz halda, biz auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli açıqlamalara diqqəti yönəltməliyik və ya, əgər bu cür açıqlamalar qeyri-münasib olarsa, rəyimizə düzəliş etməliyik. Bizim nəticələr audit hesabatımızın tarixinədək əldə etdiyimiz audit sübutlarına əsaslanır. Lakin gələcək hadisə və ya şəraitlər Şirkətin daim fəaliyyətdə olan müəssisə kimi fəaliyyətinə davam etməməsinə gətirib çıxara bilər.
- Məlumatların açıqlaması da daxil olmaqla maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatı, strukturu və məzmunu, eləcə də maliyyə hesabatlarının müvafiq əməliyyat və hadisələri düzgün təqdim edib-etmədiyini qiymətləndiririk.

Biz idarəetmədə məsul olan şəxslərə, digər məsələlərlə yanaşı, auditin planlaşdırılmış miqyası və vaxtı, audit zamanı daxili nəzarət sistemində aşkarladığımız çatışmamazlıqlar da daxil olmaqla mühüm audit tapıntıları barədə məlumat veririk.

Bundan əlavə biz idarəetmədə məsul olan şəxslərə müstəqilliklə bağlı müvafiq etik tələblərə riayət etdiyimiz, eləcə də müstəqilliyimizə təsir göstərə bilməsi əsaslı olaraq ehtimal edilə bilən bütün münasibətlər və digər məsələlər və tələb olunan hallarda müvafiq ehtiyat tədbirləri haqqında xəbər verdiyimiz barədə məlumat təqdim edirik.

İdarəetmə üzrə məsul şəxslərlə ünsiyyət zamanı müzakirə olunan məsələlər arasından biz cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditində ən əhəmiyyətli olan məsələləri müəyyən edirik və onları əsas audit məsələləri kimi tanıyıq. Bu məsələlər auditor hesabatımızda təsvir olunur, əgər qanunvericilik və ya normativ aktlar həmin məsələnin ictimai açıqlanmasına mane olursa və ya olduqca nadir hallarda, həmin məsələnin hesabatda açıqlanmasının mümkün mənfi nəticələrinin, belə bir açıqlamanın ictimai maraqlar baxımından verə biləcəyi faydalardan daha ağır basacağı qənaətinə gəldiyimiz hallar istisna olmaqla.

Bu müstəqil auditor hesabatını nəticələyən audit partnyoru Yunis Salayevdir.

BDO Azerbaijan LLC

18 may 2026-cı il
Bakı, Azərbaycan

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

	Qeydlər	31 dekabr 2025	31 dekabr 2024
AKTİVLƏR:			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6	6,582	8,507
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	7	62,956	63,920
Əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlər	8	2,159	961
Aktivlərdən istifadə hüququ	9	1,477	1,020
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	18	619	566
Cari mənfəət vergisi		224	529
Digər aktivlər	10	1,012	875
CƏMI AKTİVLƏR		75,029	76,379
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL:			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Cəlb edilmiş vəsaitlər	11	35,232	47,666
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	12	18,446	7,281
İcarə öhdəlikləri	13	1,567	1,078
Digər öhdəliklər	14	2,326	2,259
Cəmi öhdəliklər		57,571	58,284
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	15	3,756	3,756
Bölüşdürülməmiş mənfəət		13,702	14,338
Cəmi kapital		17,458	18,094
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		75,029	76,379

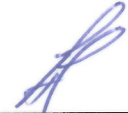
İdarə Heyəti adından:

Zaur Nurməmmədov
Baş İcraçı Direktor vəzifəsini icra edən

18 may 2026

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ruqiyə Əliyeva
Baş Maliyyə İnzibatçısı

18 may 2026

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Maliyyə hesabatlarının 10–64-cü səhifələrində təqdim edilmiş qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

**MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ**

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

	Qeydlər	31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üzrə	31 dekabr 2024- cü il tarixində başla çatan il üzrə
Faiz gəliri	16	21,196	20,361
Faiz xərci	16, 19	(6,955)	(5,212)
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpasından əvvəlki xalis		14,241	15,149
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpası	7	1,457	2,083
Xalis faiz gəliri		15,698	17,232
İnzibati və əməliyyat xərcləri	17, 19	(13,197)	(13,160)
Xarici valyuta törəmələri üzrə xalis nəticələr	14	(547)	(692)
Geri alınmış girovların ədalətli dəyərində dəyişiklikdən zərər	10	-	(1)
Digər gəlir/(xərc), xalis		(16)	90
Qeyri-faiz üzrə xalis zərər		(13,760)	(13,763)
Vergidən əvvəl mənfəət		1,938	3,470
Mənfəət vergisi xərci	18	(318)	(315)
İl üzrə xalis mənfəət		1,620	3,155
İl üzrə ümumi məcmu gəlir		1,620	3,155

İdarə Heyəti adından:

Zaur Nurməmmədov
Baş İcraçı Direktor vəzifəsini icra edən

18 may 2026
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ruqiyyə Əliyeva
Baş Maliyyə İnzibatçısı

18 may 2026
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Maliyyə hesabatlarının 10–64-cü səhifələrində təqdim edilmiş qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmi ş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2024-cü il	3,756	14,110	17,866
II üzrə ümumi məcmu gəlir	-	3,156	3,156
Bəyan edilmiş dividendlər	-	(2,928)	(2,928)
31 dekabr 2024-cü il	3,756	14,338	18,094
II üzrə ümumi məcmu gəlir	-	1,620	1,620
Bəyan edilmiş dividendlər	-	(2,256)	(2,256)
31 dekabr 2025-ci il	3,756	13,702	17,458

İdarə Heyəti adından:

Zaur Nurməmmədov
Baş İcraçı Direktor vəzifəsini icra edən

18 may 2026
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ruqiyyə Əliyeva
Baş Maliyyə İnzibatçısı

18 may 2026
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Maliyyə hesabatlarının 10–64-cü səhifələrində təqdim edilmiş qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

	Qeydlər	31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatan il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN PUL AXINLARI:			
Vergidən əvvəl mənfəət		1,938	3,470
Nağdsız maddələr üzrə düzəlişlər:			
Gözlənilən kredit zərərlərinin bərpası	7	(1457)	(2,082)
Amortizasiya və köhnəlmə xərci	8, 9, 17	904	1,038
Yığılmış faizlər üzrə xalis dəyişiklik		(27)	221
Xarici valyuta törəmələri üzrə tanınmamış zərər	14	(73)	(405)
Geri alınmış girovların ədalətli dəyərində dəyişiklikdən zərər		-	(1)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətlərindən xalis pul axını		1,285	2,241
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis		1,263	(5,296)
Digər aktivlər		(97)	(600)
Digər öhdəliklər		639	68
Əməliyyat fəaliyyətlərindən xalis pul çıxışı		3,090	(3,587)
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN PUL AXINLARI:			
Əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlər üzrə ödənişlər		(1,413)	(685)
İnvestisiya fəaliyyətlərindən xalis pul çıxışı		(1,413)	(685)
MALİYYƏ FƏALİYYƏTLƏRİNDƏN PUL AXINLARI:			
Cəlb edilmiş vəsaitlərdən daxilolmalar	11	8,701	29,350
Cəlb edilmiş vəsaitlərin geri ödənilməsi	11	(21,617)	(13,825)
Cəlb edilmiş vəsaitlər üzrə ödənilmiş əməliyyat xərcləri	11	(77)	(121)
Buraxılmış borc qiymətli kağızlarından daxilolmalar	12	13,826	4,250
Buraxılmış borc qiymətli kağızlarının geri ödənilməsi	12	(1,499)	(6,000)
Buraxılmış borc qiymətli kağızları üzrə ödənilmiş əməliyyat xərcləri	12	(141)	(62)
İcarə öhdəliklərinin əsas məbləğinin ödənilməsi	13	(539)	(610)
Ödənilmiş dividendlər		(2,256)	(2,928)
Maliyyə fəaliyyətlərindən xalis pul axını		(3,602)	10,054
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım/(azalma)		(1,925)	5,782
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, ilin əvvəlində	6	8,507	2,725
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, ilin sonunda	6	6,582	8,507

İdarə Heyəti adından:

Zaur Nurməmmədov
Baş İcraçı Direktor vəzifəsini icra edən

18 may 2026
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ruqiyyə Əliyeva
Baş Maliyyə İnzibatçısı

18 may 2026
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Maliyyə hesabatlarının 10–64-cü səhifələrində təqdim edilmiş qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

1. GİRİŞ

Şirkət və onun əsas fəaliyyəti

FINCA AZERBAIJAN Məhdud Məsuliyyətli Qeyri-Bank Kredit Təşkilatı (“Şirkət”) 1998-ci ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir. 19 noyabr 1999-cu il tarixinədək o, FINCA International təşkilatının Azərbaycandakı nümayəndəliyi kimi qeydiyyatdan keçmişdir. 19 noyabr 1999-cu ildə Şirkət Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində hüquqi şəxs kimi qeydiyyatdan keçmişdir.

Şirkət Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının tələblərinə uyğun olaraq yenidən qeydiyyatdan keçmişdir. Bu tələblərə əsasən, Azərbaycan ərazisində kredit fəaliyyəti yalnız hüquqi şəxslər tərəfindən həyata keçirilə bilər. Şirkət 29 fevral 2000-ci il tarixində Azərbaycan Mərkəzi Bankından kredit fəaliyyəti üçün lisenziya əldə etmişdir. Şirkətin qeydiyyat ünvanı: AZ1065, Bakı şəhəri, Cəfər Cəbbarlı küçəsi 44-dür.

Şirkətin əsas məqsədi Azərbaycan Respublikasında mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərini, eləcə də satış və kiçik miqyaslı istehsal mikro-biznesləri ilə məşğul olan fərdi şəxsləri və qrupları kreditlər daxil olmaqla maliyyə xidmətləri ilə təmin etməkdir.

31 dekabr 2025 və 2024-cü illər tarixinə Şirkət Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən 26 filialdan ibarət olmuşdur. Şirkətin orta işçi sayı 31 dekabr 2025-ci il tarixinə 299 nəfər (31 dekabr 2024: 347 nəfər) olmuşdur.

Şirkət Niderlandda qeydiyyatdan keçmiş FINCA Microfinance Coöperatief U.A. şirkətinin törəmə müəssisəsidir. Şirkətin son nəzarət edən tərəfi Nyu-York, Amerika Birləşmiş Ştatlarında qeydiyyatdan keçmiş qeyri-kommersiya təşkilatı FINCA International-dır. 2010-cu ilin oktyabr ayında FINCA International “FINCA Microfinance Holding Company LLC” (“FMH”) adlı 100% törəmə holding şirkətini yaratmışdır.

31 dekabr 2025 və 2024-cü il tarixlərinə Şirkətin aşağıdakı səhmdarları olmuşdur:

	31 dekabr 2025, %	31 dekabr 2024, %
Şirkətin səhmdarı (birinci səviyyə səhmdar)		
FINCA Microfinance Cooperatief U.A.	100.00	100.00
Cəmi	100.00	100.00
	31 dekabr 2025, %	31 dekabr 2024, %
Təşkilatın əsas səhmdarları		
FINCA International, Inc.	88.14	88.14
Kreditanstalt für Wiederaufbau	11.86	11.86
Cəmi	100.00	100.00

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Şirkətin fəaliyyət mühiti

Şirkətin fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilir. Şirkət inkişaf etməkdə olan bazar xüsusiyyətləri daşıyan Azərbaycan iqtisadiyyatı və maliyyə bazarlarının təsirinə məruz qalır. Hüquqi, vergi və tənzimləyici çərçivələr inkişaf etməkdə davam edir, lakin bu sahələrdə müxtəlif şərhlər və tez-tez dəyişikliklər mövcuddur. Bu hallar, digər hüquqi və fiskal maneələrlə birlikdə, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müəssisələrin qarşılaşdığı çətinliklərə töhfə verir.

2015–2016-cı illərdə Azərbaycan Manatının devalvasiyası biznes mühitində ciddi qeyri-müəyyənliklər yaratmışdır. Bu səbəbdən hökumət son 8 il ərzində valyuta məzənnəsinin sabit saxlanılması üçün bütün zəruri tədbirləri həyata keçirmişdir. Nəticədə, global neft qiymətlərindəki davamlı dalğalanmalar yerli valyutaya təsir etməmiş və biznes mühitində əlavə qeyri-müəyyənlik yaratmamışdır.

İnflyasiya səviyyəsi 2024-cü ilin dekabr ayında 4.9%-dən 2025-ci ilin dekabr ayında 5.2%-ə yüksəlmişdir.

Azərbaycan iqtisadiyyatı 2025-ci ilin yanvar–dekabr dövründə illik 1.4% artmış, bu isə ötən ilin eyni dövründə qeydə alınan 4.1% artımdan aşağıdır. Qeyri-neft və qaz sektoru 2.7% artmış, neft və qaz sektoru isə 1.6% azalmışdır. İstehsal baxımından ən böyük töhfə sənaye (37.4%) və xidmətlər (38.4%) sektorlarından gəlmişdir. Əlavə dəstək emal sənayesində (6.3%) müşahidə olunmuşdur. ÜDM 2025-ci ildə 129.1 milyard AZN (75.9 milyard ABŞ dolları) təşkil etmiş və 2024-cü illə müqayisədə real 1.4% artım göstərmişdir.

Qarabağ regionu üzrə atəşkəs rejiminin davamlılığı biznes mühitini daha da yaxşılaşdırır, çünki keçmiş işğaldan azad olunmuş ərazilərin inkişafı və investisiya cəlb edilməsi məqsədilə bir sıra dövlət layihələri həyata keçirilir.

2025-ci ilin dekabr ayının sonuna aktiv plastik kartların sayı rekord səviyyəyə — 22,460 min ədədə yüksəlmişdir (2024: 19,252 min).

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. 2025-ci ildə “Fitch Ratings” və “Moody’s Investors Service” Azərbaycanın reytingini müvafiq olaraq “BBB-” və “Baa3” investisiya səviyyəsinə yüksəltmişdir. “S&P Global Ratings” isə ölkənin reytingini “BB+” səviyyəsində saxlamış, lakin proqnozu “Müsbət”ə dəyişmişdir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişafı əsasən hökumət tərəfindən həyata keçirilən iqtisadi, maliyyə və pul-kredit tədbirlərinin səmərəliliyindən, eləcə də vergi, hüquqi, tənzimləyici və siyasi inkişafıdan asılıdır. Rəhbərlik ölkənin iqtisadi mühitində baş verə biləcək bütün inkişafı proqnozlaşdırmaq imkanına malik deyil və bu dəyişikliklərin Şirkətin əməliyyatlarına və nəticə etibarilə maliyyə vəziyyətinə mümkün təsirini dəqiq müəyyən edə bilmir.

ABŞ–İsrail–İran münaqişəsinin təsirləri

Yaxın Şərqdə baş verən son geosiyasi hadisələr, o cümlədən ABŞ-ın İranda həyata keçirdiyi hərbi əməliyyatlar və buna cavab olaraq region ölkələrinin reaksiyaları global bazarlarda əhəmiyyətli qeyri-müəyyənlik və dalğalanmalara səbəb olmuşdur. Mövcud vəziyyət xüsusilə Hörmüz boğazı vasitəsilə dəniz daşımalarına mümkün məhdudiyyətlər, əməkdaşların təhlükəsizliyi ilə bağlı risklərin artması, aktivlərə fiziki zərər ehtimalı, eləcə də neft və qazın elçətanlığı və qiymətlərində dalğalanmalar səbəbindən əməliyyat və iqtisadi çətinliklər yaratmışdır.

Rəhbərlik Azərbaycanın və ümumilikdə regionun cari biznes mühitinin Şirkətin əməliyyatlarına və maliyyə vəziyyətinə təsirini qiymətləndirmiş və bu qiymətləndirmələrin nəticələri əlavə edilmiş maliyyə hesabatlarında əks etdirilmişdir. Bununla belə, geosiyasi vəziyyətin dinamik və dəyişkən xarakter daşdığını nəzərə alaraq, gələcəkdə Şirkətin fəaliyyət nəticələrinə, maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə mümkün təsirlər hələ də əhəmiyyətli qeyri-müəyyənlik olaraq qalmaqdadır.

"FINCA AZERBAIJAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

2. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Hesabatların uyğunluğunun bəyanı

Təşkilatın 31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartları ("BMHS") və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi ("MHBSŞK") tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Təşkilatın fasiləsizlik prinsipi əsasında yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Rəhbərlik hesab edir ki, Təşkilat yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirəcək və Təşkilatın ləğvinə nə istək, nə də ehtiyac olacaq, eləcə də fəaliyyəti dayandırmaq və ya Azərbaycan Respublikasının qanunları və ya normativ aktları əsasında kreditorlardan qorunmaq üçün müdafiə axtarmaq üzrə nə niyyət, nə də zərurət mövcuddur. Buna görə, aktivlər və öhdəliklər adi fəaliyyətin gedişində Təşkilatın aktivləri reallaşdırmaq və öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyətinə malik olması fərziyyəsi ilə hesabatlarda əks etdirilmişdir. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Təşkilatın fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Fasiləsizlik prinsipinin fərziyyələrinə dair Rəhbərliyin qiymətləndirməsinə müəyyən vaxt çərçivəsində mahiyyəti üzrə qeyri-müəyyən hadisələr və şərtlərin gələcək nəticələri haqqında fikir bildirilməsi daxildir.

Təqdimatın digər əsasları

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı ("AZN") ilə təqdim edilmişdir. Bu maliyyə hesabatları, müəyyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi istisna olmaqla, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır.

Təşkilat mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və MHBS-ə uyğunlaşdırılmaq məqsədilə hesabatlara düzəlişlər edilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, eləcə də gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırılması məqsədilə edilən yenidən təsnifləşdirilmələr aiddir.

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud da eyni vaxtda aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulduqda bir-birinə qarşı əvəzləşdirilir, xalis məbləği isə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bildirilir. Hər hansı mühasibat uçotu standartı və ya şərhli ilə tələb olunmayana və ya icazə verilməyənədək və Təşkilatın mühasibat uçotu qaydalarında konkret göstərilməyənə qədər gəlir və xərc mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda bir-birinə qarşı əvəzləşdirilmir.

Maliyyə alətləri - əsas qiymətləndirmə şərtləri

Təsnifat formalarından asılı olaraq maliyyə alətləri aşağıda əks etdirildiyi kimi ədalətli dəyerdə və ya amortizasiya edilmiş dəyərle qeydə alınır.

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında könüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktivləri satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyərdir. Ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq fəal bazarda alınıb satıla bilən qiymət ilə təsdiqlənir. Fəal bazar, qiymətlər haqqında davamlı olaraq məlumat əldə etmək üçün aktiv və öhdəliklər üzrə əməliyyatların kifayət qədər tez müddətdə və həcmdə həyata keçirildiyi bazardır.

Fəal bazarda alınıb satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ayrı-ayrı aktiv və ya öhdəliklərin bazar qiymətinin müəssisənin istifadəsində olan aktiv və ya öhdəliklərin miqdarına hasili nəticəsində alınan məbləğ kimi ölçülür. Bu hal həтта bazarın normal gündəlik ticarət dövriyyəsi müəssisənin istifadəsində olan aktiv və öhdəliklərin qarşılanması üçün kifayət qədər olmadıqda və bir əməliyyat üzrə mövqelərin satılması üçün sifarişlərin yerləşdirilməsi bazar qiymətinə təsir etdikdə baş verir.

"FINCA AZERBAIJAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstəriləndiyi kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə təhlil edilir:

- (i) 1-ci Səviyyəyə oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda kotirovka olunan (düzəliş edilməyən) qiymətlər ilə qiymətləndirmələr aiddir,
- (ii) 2-ci Səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni, qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni, qiymətlər əsasında hesablananlar) müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli ilkin məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları ilə qiymətləndirmələr aiddir,
- (iii) 3-cü Səviyyəyə aid olan qiymətləndirmələr yalnız müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmır (yəni, qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli həcmdə müşahidə oluna bilməyən ilkin məlumatlar tələb edilir). Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri arasında köçürmələr hesabat dövrünün sonunda baş vermiş hesab edilir. 20 sayılı Qeydə baxın.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə əlaqədardır. Əlavə xərc əməliyyat həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Əməliyyat xərclərinə borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri daxil edilmir.

Amortizasiya edilmiş dəyər əsas məbləğin ödənilməsi çıxılmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyərsizləşmə zərərləri üzrə hər hansı silinməni çıxmaqla aktivlərin ilkin dəyərini əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya edilmiş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin balans dəyərində daxil edilir.

Effektiv faiz metodu maliyyə alətinin qalıq dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində uçota alınması metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi, təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərlər istisna olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis balans dəyərində diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişkən faiz dərəcəsi üzrə kredit spredini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişkən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişkən faizli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavül müddəti ərzində amortizasiya edilir. Cari dəyərin hesablanmasına effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış bütün haqlar daxildir.

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyi, ilk öncə ədalətli dəyər, həmçinin əldə edilməsinə və buraxılmasına birbaşa aid olan mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyər olmayan predmet üzrə ölçülür.

İlkin tanınma zamanı ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İlkin tanınma zamanı yalnız ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda yaranan mənfəət və ya zərər qeydə alınır. Ədalətli dəyər eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər cari bazar əməliyyatlarının müşahidəsi və yaxud həmin bazarlardan əldə edilən məlumatlara əsaslanan qiymətləndirmə üsulu ilə sübut edilir.

Qanunvericilik və ya mövcud bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində alınıb satılması nəzərdə tutulan maliyyə aktivləri ("standart şərtlərlə həyata keçirilən" alış və satışlar) Təşkilatın maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatlar müəssisənin həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda tanınır.

Maliyyə alətlərinin təsnifatı

Maliyyə aktivləri amortizasiya dəyərində, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyər ("DMGVƏD") ölçülmüş dəyər və ya mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyər ("MZVƏD") təsnif edilir.

Maliyyə aktivləri aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, amortizasiya olunmuş dəyərində ölçülür:

- aktiv müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət olan pul vəsaitlərinin hərəkətinə təkan verir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Maliyyə aktivləri aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGVƏD-də ölçülür:

- aktiv həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən ibarət olan pul vəsaitlərinin hərəkətinə təkan verir.

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Təşkilat ədalətli dəyərdəki sonrakı dəyişiklikləri digər məcmu gəlirdə (DMG) təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir kapital qoyuluşu üçün ayrıca edilir.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZVƏD kimi təsnif olunur.

Bununla yanaşı, ilkin tanıma zamanı Təşkilat amortizasiya olunmuş dəyərində və ya DMGVƏD-də ölçülmə tələblərinə uyğun gələn maliyyə aktivini MZVƏD kimi təsnif edə bilər, o halda ki, bu, meydana çıxacaq uçot uyğunsuzluğunu aradan qaldırsın və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltsın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Təşkilat maliyyə aktivinin saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirəcək, çünki bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

- portfel üçün müəyyən edilmiş siyasətlər və məqsədlər, həmin siyasətlərin praktikada tətbiqi, o cümlədən rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul vəsaitlərinin hərəkətinin realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmaması;
- portfelin göstəriciləri necə qiymətləndirilir və Təşkilatın rəhbərliyinə necə çatdırılır;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) performansına təsir edən risklər və bu risklərin necə idarə olunması;
- biznesin menecerləri necə mükafatlandırılır – məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya toplanmış pul vəsaitlərinin hərəkətindən asılıdır; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə Təşkilatı məqsədinə necə nail olunmasının və pul vəsaitlərinin hərəkətinin necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün “əsas məbləğ” dedikdə, ilkin tanıma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. “Faiz” dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məs. likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsində Təşkilat alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alacaq. Bu qiymətləndirmə maliyyə aktivində həmin aktivin bu şərtə əməl etməməsi ilə nəticələnən, müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin müddəti və ya məbləğini dəyişə bilən müqavilə şərtinin olub-olmamasını əhatə edəcək.

Qiymətləndirmə zamanı Təşkilat aşağıdakıları nəzərə alacaq:

- pul vəsaitlərinin hərəkətinin məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- kapitalın borca nisbətinin xüsusiyyətləri;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılma şərtləri;
- Təşkilatın iddiasını müəyyənləşdirilmiş aktivlərdən pul vəsaitlərinin hərəkətinə məhdudlaşdıran şərtlər (məsələn, reqressiz aktivlər); və
- pulun zaman dəyəri üzrə ödənişi dəyişən xüsusiyyətlər – məsələn, faiz dərəcələrinin mütəmadi olaraq yenilənməsi

"FINCA AZERBAIJAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Maliyyə alətlərinin yenidən təsnifləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri Təşkilatın maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün öz biznes modelini dəyişdirdikdən sonra dövr ərzində istisna olmaqla, maliyyə aktivləri ilkin tanınmalarından sonra yenidən təsnifləşdirilmir. Yenidən təsnifləşdirmə perspektiv təsirə malikdir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi – GKİ üzrə kredit itkisi ehtiyatı

Təşkilat AD və DMGVƏD ilə ölçülmüş borc alətləri və kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanəti müqavilələri üzrə GKİ-ni perspektiv əsasda ölçür. Təşkilat GKİ-ni ölçür və hər hesabat dövrünə kredit itkisi üzrə ehtiyatı tanıyır. GKİ-nin ölçülməsi:

- (i) mümkün nəticələrin bir sıra qiymətləndirilməsi ilə təyin olunan qərəzsiz və ehtimallı məbləğini
- (ii) pul vəsaitlərinin müddət dəyərini və
- (iii) keçmiş hadisələr, gələcək şərtlər və gələcək şəraitin proqnozları barədə hər bir hesabat dövrünün sonunda qeyri-adekvat xərc və say olmadan mövcud olan bütün məqbul və dəstəklənən məlumatları əks etdirir.

AD ilə ölçülmüş borc vəsaitləri GKİ üzrə ehtiyat çıxılmaqla maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilir. Kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanətləri üçün, GKİ üzrə ayrı ehtiyat, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda öhdəlik olaraq tanınır. DMGVƏD-də borc alətləri üçün GKİ üzrə ehtiyat çıxılmaqla amortizasiya dəyərindəki dəyişiklik, mənfəət və ya zərər və digər qalıq dəyərindəki dəyişiklik isə DMG-də gəlirlər DMGVƏD borc alətləri üzrə zərərlər çıxılmaqla tanınır.

Təşkilat dəyərsizləşmə üzrə üç mərhələli model tətbiq edir. Bu model ilkin tanımadan sonra kredit keyfiyyətində dəyişikliyə əsaslanır. İlkin tanımada kredit üzrə dəyərsizləşməyən maliyyə aləti 1-ci Mərhələyə təsnif edilir. 1-ci Mərhələdə maliyyə aktivləri GKİ-nin ömürlük hissəsinə bərabər olan miqdarda növbəti 12 ay ərzində mümkün olan nəticələrə və ya daha qısa müddətdə ("12 aylıq GKİ") müqavilə müddətinə qədər ölçülür. Əgər Təşkilat KRƏA-nı ilkin tanımadan sonra müəyyən edirsə, aktiv 2-ci Mərhələyə köçürülür və onun GKİ-si ömürlük GKİ əsasında, müqavilə əsasında son ödəmə müddətinə qədər, lakin əgər varsa ehtimal olunan ilkin ödənişlər nəzərə alınmaqla hesablanır ("Ömürlük GKİ"). Təşkilatın KRƏA-nı müəyyən etdiyi haqqında 22 sayılı Qeyd nəzər salın. Əgər Təşkilat maliyyə aktivinin kredit üzrə dəyərsizləşməsinə müəyyən edirsə, aktiv 3-cü Mərhələyə köçürülür və GKİ Ömürlük GKİ ilə ölçülür. Təşkilatın kredit üzrə dəyərsizləşmə üzrə aktiv və defolt anlayışları 22 sayılı Qeyddə açıqlanır. Satın alındıqda və ya əldə edildikdə kredit üzrə dəyərsizləşməyə uğramış aktivlər ("SƏKD" aktivlər) üçün GKİ hər zaman Ömürlük GKİ ilə ölçülür. SƏKD aktivləri ilkin tanıma zamanı, məsələn, əldə edilmiş dəyərsizləşdirilmiş kreditlər kimi dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləridir. GKİ ölçülməsində istifadə edilən giriş, fərziyyə və qiymətləndirmə üsulları, eyni zamanda Təşkilatın GKİ modellərində gələcəkyönümlü məlumatları necə əhatə etdiyi 22 sayılı Qeyddə izah edilir.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda GKİ üzrə ehtiyatın təqdim edilməsi

GKİ üzrə zərər ehtiyatları maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı kimi təqdim olunur:

- amortizasiya olunmuş dəyerdə ölçülən maliyyə aktivləri: aktivlərin ümumi balans dəyərindən çıxılmaqla;
- kredit öhdəlikləri və maliyyə təminatı müqavilələri: ümumiyyətlə, ehtiyat kimi;
- maliyyə aləti həm çıxarılmış, həm də istifadə edilməmiş komponentdən ibarət olduğu halda və Təşkilat, kredit öhdəliyi komponenti üzrə GKİ-ni çıxarılmış komponentdən ayrı olaraq müəyyən edə bilmədiyi halda: Təşkilat hər iki komponent üzrə birgə zərər ehtiyatı təqdim edir. Birləşdirilmiş məbləğ yerinə yetirilmiş komponentin ümumi balans dəyərindən çıxılmaqla təqdim edilir. Çıxarılmış komponentin ümumi məbləği üzrə zərər ehtiyatının hər hansı bir hissəsi ehtiyat kimi təqdim olunur; və
- DMGVƏD-də ölçülən borc alətləri: aktivlərin balans məbləği onların ədalətli dəyəri olduğu üçün, heç bir zərər ehtiyatı maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmır. Bununla yanaşı, zərər ehtiyatı ədalətli dəyər ehtiyatının bir hissəsi kimi tanınır.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Təşkilat aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərinin tanınmasını dayandırır:

- (a) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya
- (b) Təşkilat maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə mülkiyyət hüququnu ötürdükdə və ya ötürülmə haqqında müqavilə bağladıqda və bu zaman
 - (i) həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya
 - (ii) bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürmədikdə və ya saxlamadıqda, lakin həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda. Nəzarət qarşı tərəfin öz mülkiyyətində olan aktivi satış üzrə əlavə məhdudiyyətlər qoymadan əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq üçün praktiki imkana malik olmadığı hallarda saxlanılır.

"FINCA AZERBAIJAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərmədiyi hallar istisna olmaqla)

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri müqavilə öhdəliklərindən azad olmaqla kassadakı nağd vəsaitlərindən, köçürülmüş vəsaitlərdən və banklardakı həqiqi ödəmə müddəti üç ay və ya ondan az olan cari hesablardan ibarətdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri AD ilə təqdim olunur, çünki

- (i) müqavilə əsasında pul vəsaitlərinin hərəkəti yığılması üçün saxlanılır və bu pul vəsaitlərinin hərəkəti YƏMFÖ-nü təmsil edir və
- (ii) bu aktivlər MVZVƏD ilə müəyyən edilməmişdir.

Müəyyən ölkələrdə təminat qanunvericiliyi kimi yalnız qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş xüsusiyyətlər, qanunvericilik sonradan dəyişdirilsə belə, bu xüsusiyyətin tətbiq olunacağı müqavilə şərtlərinə daxil edilmədiyi halda, YƏMFÖ testinə təsir göstərmir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis

Müştərilərə verilmiş kreditlər Təşkilat tərəfindən müştərilərə kredit almaq üçün avans şəklində nağd pul verildiyi zaman qeydə alınır. Biznes modeli və pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteristikasına əsasən Təşkilat müştərilərə verilmiş kreditləri aşağıdakı qiymətləndirmə kateqoriyalarından birində təsnifləşdirir:

- (i) AD: müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması üçün saxlanılan kreditlər və YƏMFÖ-nü təmsil edən həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti və könüllü olaraq MVZVƏD-də təyin olunmayan kreditlər; və
- (ii) MVZVƏD: YƏMFÖ sınağını keçməyən və ya MVZVƏD-də ölçülən AD və ya DMGVƏD üzrə digər meyarlara cavab verməyən kreditlər.

Silinmələr

Maliyyə aktivləri maliyyə aktivlərini tam və ya qismən bərpa etmək üçün əsaslı gözlənti olmadığı təqdirdə tam və ya qismən silinir. Bu adətən Təşkilat borcalanın silinməsi nəzərdə tutulan məbləği ödəmək üçün kifayət qədər pul vəsaiti yaradacaq aktivlərə və ya gəlir mənbəyinin olmadığını müəyyən etdikdə baş verir. Bu qiymətləndirmə fərdi aktiv səviyyəsində həyata keçirilir. Silinmə, tanınmanın dayandırılması hadisəsini təmsil edir.

Təşkilat silinmiş maliyyə aktivləri ilə bağlı hüquqi tədbirlər həyata keçirə bilər. Təşkilatın həyata keçirdiyi hüquqi tədbirlər nəticəsində əldə edilmiş vəsaitlər, GKİ-nin azalması üzrə gəlirə səbəb olur.

Maliyyə öhdəlikləri və kapital

Borc və ya kapital alətləri olaraq təsnifat

Borc və kapital alətləri müqavilə üzrə razılaşmaların mahiyyəti və maliyyə öhdəliyinin və səmərəli alətin anlayışlarına uyğun olaraq maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnif edilir.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliyinin tanınması, bu öhdəlik üzrə ödənişlər yerinə yetirildikdə, öhdəlik ləğv edildikdə və ya müddəti başa çatdıqda dayandırılır.

Mövcud maliyyə öhdəliyi eyni borc verəndən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli şərtlərlə başqa maliyyə öhdəliyi ilə əvəz edildikdə və ya mövcud öhdəliyin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirildikdə, belə bir mübadilə və ya dəyişiklik ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir və müvafiq balans dəyərində olan fərq mənfəət və ya zərər də tanınır.

Borc alınmış vəsaitlər

Borc alınmış vəsaitlər əvvəlcə borc vəsaitləri ilə əlaqəli olan buraxılış xərcləri çıxılmaqla alınmış vəsaitlərin ədalətli dəyərində bərabər olan dəyər də tanınır. İlkin tanınmadan sonra faiz yaradan borc vəsaitləri effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə edilərək amortizasiya olunmuş maya dəyərində ölçülür. Amortizasiya olunmuş maya dəyəri buraxılış üçün nəzərdə tutulan bütün xərcləri və hesablaşma üzrə bütün diskont və mükafatlar nəzərə alınmaqla hesablanır. Gəlir və zərərlər öhdəliklərin tanınmasının dayandırılması və ya dəyərsizləşməsi, habelə amortizasiya prosesi zamanı mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınır.

"FINCA AZERBAIJAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Buraxılmış borc qiymətli kağızları

Buraxılmış borc qiymətli kağızları amortizasiya olunmuş maya dəyərində əks etdirilir. Əgər Təşkilat özünün buraxılmış borc qiymətli kağızlarını alırsa, onlar maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan silinir və öhdəliyin balans dəyəri ilə ödənilmiş kompensasiya arasındakı fərq borcun vaxtından əvvəl silinməsindən yaranan gəlirlərə daxil edilir.

Törəmə maliyyə alətləri

Təşkilat tərəfindən daxil edilmiş valyuta törəmə maliyyə alətləri, bir qayda olaraq, standartlaşdırılmış müqavilə şərtləri və qaydaları əsasında peşəkar bazar qarşı tərəfləri ilə birjadankənar bazarda alınır. Törəmə alətlər bazar faiz dərəcələrinin, valyuta məzənnələrinin və ya şərtlərinə nisbətən digər dəyişənlərin dəyişməsi nəticəsində potensial əlverişli (aktivlər) və ya əlverişsiz (öhdəliklər) şərtlərinə malikdir. Törəmə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin məcmu ədalətli dəyəri vaxtaşırı əhəmiyyətli dərəcədə dəyişə bilər.

Forvard müqavilələri gələcəkdə müəyyən bir qiymətə və tarixə müəyyən maliyyə alətini almaq və ya satmaq üçün olan müqavilələrdir. Forvardlar birjadankənar bazarda həyata keçirilən fərdiləşdirilmiş müqavilələrdir.

Təşkilat icarəçi qismində

Təşkilat qısa müddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanıma və ölçmə yanaşmasını tətbiq edir. Təşkilat icarə ödənişlərini həyata keçirmək üçün icarə öhdəliklərini, eləcə də əsas aktivlərdən istifadə hüququ təmin edən istifadə hüququ olan aktivləri tanıyır.

İstifadə hüququ olan aktivlər

Təşkilat istifadə hüququ olan aktivləri icarənin başlanğıc tarixində tanıyır (əsas aktivin istifadə üçün mövcud olduğu tarix). İstifadə hüququ olan aktivlər yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür və icarə öhdəliklərinin yenidən ölçülməsi üçün tənzimlənir. İstifadə hüququ olan aktivlərin dəyərinə tanınmış icarə öhdəliklərinin məbləği və alınmış icarə təşviqləri çıxılmaqla başlama tarixinə qədər və ya daha əvvəl edilmiş icarə ödənişləri daxildir. İstifadə hüququ olan aktivlər daha qısa icarə müddəti ərzində düz xətt əsasında amortizasiya olunur. İcarəyə götürülmüş aktivin mülkiyyəti icarə müddətinin sonunda Təşkilata keçirsə və ya dəyəri bir alış opsiyasının həyata keçirilməsini əks etdirirsə, amortizasiya aktivin təxmin edilən faydalı ömrü istifadə olunmaqla hesablanır. İstifadə hüququ olan aktivlər də dəyərsizləşməyə məruz qalır.

İcarə öhdəlikləri

İcarənin başlanğıc tarixində Təşkilat, icarə müddəti ərzində həyata keçiriləcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülmüş icarə öhdəliklərini tanıyır. İcarə ödənişlərinə, hər hansı alınacaq güzəştli icarə ödənişləri, indeksdən və ya dərəcədən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri çıxılmaqla qalıq dəyər zamanəti ilə ödənilməsi ehtimal olunan məbləğlər daxil olmaqla sabit ödənişlər (maddi sabit ödənişlər daxil olmaqla) daxildir. İcarə ödənişlərinə, həmçinin Təşkilat tərəfindən həyata keçirilməsinə əsaslı olaraq müəyyən edilmiş satınalma opsiyonunun icra qiyməti və icarə müddəti Təşkilatın ləğv etmə seçimini həyata keçirdiyini əks etdirirsə, icarəyə xitam verildiyi hallarda tətbiq olunan cərimələrin ödənişləri də daxildir.

İndeksdən və dərəcədən asılı olmayan dəyişkən icarə ödənişləri, ödənişə səbəb olan hadisə və ya şərtin baş verdiyi dövrdə xərc olaraq (mal və material ehtiyatlarının istehsalı üçün çəkilmədiyi təqdirdə) tanınır.

İcarə ödənişlərinin cari dəyərini hesablayarkən, icarəyə aid olan konkret faiz dərəcəsinin təyin olunması mümkün olmadığı üçün Təşkilat icarə müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdə mövcud olan əlavə borcun cəlb edilməsi üzrə faiz dərəcəsinə istifadə edir. Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra, icarə öhdəliklərinin məbləği faizlərin artmasını əks etdirmək üçün artırılır və edilmiş icarə ödənişləri üçün azaldılır.

Bundan əlavə, icarə öhdəliklərinin balans dəyəri hər hansı bir modifikasiya və ya icarə müddətində, eləcə də icarə ödənişlərində hər hansı bir dəyişiklik olduqda (bu cür icarə ödənişlərini təyin etmək üçün istifadə olunan indeks və ya faiz dərəcəsinə dəyişiklik nəticəsində gələcək ödənişlərdə dəyişikliklər) və ya əsas aktivin satın alınması üçün hər hansı bir seçimin qiymətləndirilməsi üzrə dəyişiklik olduğu təqdirdə, yenidən ölçülür.

Əmlak və avadanlıqlar

Daşınmaz əmlak və avadanlıqlar yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərle göstərilir.

"FINCA AZERBAIJAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Hər hesabat tarixində Təşkilat əmlakın və yaxud avadanlığın dəyərsizləşmə əlamətinin olub-olmamasını qiymətləndirir. Belə bir əlamət varsa, Təşkilat satış xərcləri çıxılmaqla aktivin ədalətli dəyərindən və onun istifadə dəyərindən daha yüksək olanı kimi müəyyən edilən bərpa edilə bilən məbləği təxmin edir. Əgər əmlak və avadanlığın balans dəyəri onların bərpa edilə bilən dəyərindən yüksəkdirsə, onlar bərpa edilə bilən məbləğə qədər silinir və fərq mənfəət və zərər hesabatında dəyərsizləşmə zərəri kimi hesablanır.

Əmlakın çıxışa edilməsi ilə bağlı gəlir və zərərlər onların balans dəyəri əsasında hesablanır və mənfəət və zərər hesabatında əməliyyat xərcləri kimi nəzərə alınır.

Təmir və texniki qulluq xərcləri çəkilən zaman mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Köhnəlmə, əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərinə onların faydalı istifadə müddəti nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Faydalı istifadə müddəti təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə/amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı dərəcələrdə tətbiq edilir:

Mebel və ofis avadanlıqları	20-33%
Kompüter avadanlıqlar	33%
Digər aktivlər	20%
İstifadə hüququ olan aktivlər	icarə müqaviləsinin müddəti üzrə olmaqla

Əmlak və avadanlıqlar hesabdan silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq heç bir iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıq obyektlərinin satılaraq hesabdan silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərərlər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunmuş gəlirlər arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlərə proqram təminatına və onların tələb üzrə formalaşdırılmasına ayrılan investisiyalar daxildir.

Müəyyən istismar müddəti olan ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla ilkin dəyər ilə uçotda qeyd edilir. Amortizasiya aktivin təxmin edilən faydalı istifadə müddəti ərzində düz xətt metodundan istifadə etməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istifadə müddəti və köhnəlmə metodu gələcək dövrlər üzrə uçota alınan təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir. Ayrılıqda alınmış və qeyri-müəyyən istismar müddətləri olan qeyri-maddi aktivlər yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərle uçota alınır.

Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması. Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdan silindikdə yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır.

Qudvildən başqa maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi. Hər bir hesabat dövrünün sonunda Təşkilat öz maddi və qeyri-maddi aktivlərinin balans dəyərlərini, həmin aktivlərin dəyərsizləşmə zərərlərinə uğrayıb-uğramamasını təyin etmək məqsədi ilə təhlil edir. Əgər belə hal mövcud olarsa bu aktiv üzrə bərpa oluna bilən məbləğ təyin edilir və dəyərsizləşmə zərərinin məbləği (əgər varsa) hesablanır. Fərdi aktiv üzrə bərpa oluna bilən məbləğin təyin edilməsi mümkün olmadıqda Təşkilat aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidlərinin bərpa oluna bilən məbləğini təxmin edir.

Hal-hazırda istifadə edilməyən və qeyri-müəyyən faydalı istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlər isə bu aktivlərin dəyərsizləşməsi üzrə hər hansı bir göstərici olduqda və ya ən az ildə bir dəfə olmaqla dəyərsizləşmə üçün təhlil edilir.

Müsadirə edilmiş girovlar

Təşkilat məqsədə müvafiq hesab edildiyi hallarda müştərilərin öhdəlikləri müqabilində girov təminatı alır. Girov adətən müştərinin müvafiq əmlakının müsadirə olunmasını nəzərdə tutur və Təşkilata müştərinin həm cari, həm də gələcək öhdəlikləri ilə əlaqədar əmlaka qarşı iddianın irəli sürülməsi üçün əsas yaradır.

"FINCA AZERBAIJAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Təşkilatın müvafiq hesab etdiyi müəyyən hallarda aktivlər ödənişi yerinə yetirilməyən kreditlərin bərpa olunması məqsədilə müsadirə olunur. Müsadirə edilmiş girov ilk olaraq həmin girovun aid olduğu kreditin balans dəyərində bərabər məbləğdə tanınır. Müsadirə edilmiş aktivlər balans dəyəri və satış dəyəri çıxılmaqla ədalətli dəyər arasında daha aşağı məbləği olan ilə ölçülür.

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Məcmu gəlir hesabatındakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Təşkilatın cari mənfəət vergisi x xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun balans dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman qalıq öhdəliyi üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır.

Müvəqqəti fərqlərin qudvildən və ya mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin balans dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivləri reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri qüvvəyə minmiş və ya hesabat dövrünün sonuna tam həcmdə qüvvə ilə vergi dərəcələrinə (və vergi qanunlarına) əsaslanmaqla aktivin satıldığı və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi dövrdə tətbiq olunacağı gözlənilən vergi dərəcəsi ilə ölçülür.

Faiz gəliri və xərcinin tanınması

Faiz gəliri və xərcləri amortizasiya olunmuş dəyerdə və ya DMGVƏD ilə əlavə etmə əsasında, effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, borc alətləri üzrə uçota alınır. Bu metoda əsasən, faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və haqlar, sövdələşmə xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir.

Effektiv faiz dərəcəsinə aid olan komissiya haqlarına maliyyə aktivinin yaradılması və ya alınması, yaxud maliyyə öhdəliyinin (məsələn, ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, zamanətlərin və ya girovun dəyərləndirilməsi və qeydə alınması, maliyyə alətinin təqdim edilməsi şərtlərinin razılaşdırılması və sövdələşmə sənədlərinin hazırlanması haqları) buraxılması ilə əlaqədar alınmış və ya ödənilmiş komissiya haqları daxildir.

Bazar faiz dərəcələri ilə kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlik üçün Təşkilat tərəfindən alınmış komissiya haqları, Təşkilatın xüsusi kredit müqaviləsini imzalayacağı ehtimal edildikdə və kreditin verilməsindən sonra qısa müddət ərzində onun realizasiyasını planlaşdırmadıqda effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi hesab edilir. Təşkilat kredit verilməsi üzrə öhdəlikləri MZVƏD ilə ölçülən maliyyə öhdəlikləri kimi təsnif etmir.

Kredit üzrə dəyərsizləşmə ilə əldə edilmiş və ya satın alınmış maliyyə aktivləri üçün effektiv faiz dərəcəsi ehtimal edilən pul vəsaitlərinin hərəkəti (ilkin ehtimal olunan kredit zərərləri də daxil olmaqla) ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərə (adətən alış qiyməti ilə) diskont edilmiş dərəcəsidir. Nəticədə, effektiv faiz dərəcəsi kredit uqotu ilə tənzimlənir.

Faiz gəlirləri, maliyyə aktivlərinin ümumi balans dəyərində effektiv faiz dərəcəsinə tətbiq etməklə hesablanır:

- I. kredit üzrə dəyərsizləşməyə uğramış (3-cü Mərhələ) maliyyə aktivləri üzrə faiz dərəcəsi onların effektiv faiz dərəcəsinə amortizasiya dəyərində (GKİ çıxılmaqla) tətbiq etməklə hesablanır; və
- II. əldə edildikdə və ya satın alındıqda kredit üzrə dəyərsizləşməyə məruz qalmış maliyyə aktivləri, amortizasiya dəyərində tətbiq edilən kreditə müvafiq olaraq düzəliş edilmiş effektiv faiz dərəcəsi tətbiq olunmaqla.

"FINCA AZERBAIJAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Haqq və komissiya gəlirinin tanınması

Kreditlərin verilməsinə görə komissiyalar birbaşa əlaqədar xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılması öhdəliyinin xüsusi kredit razılaşmasının bağlanması ilə nəticələncəyi ehtimal edilən hallarda, kreditin ayrılması öhdəliyi üzrə komissiyalar birbaşa əlaqədar xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və nəticədə verilən kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılması öhdəliyinin xüsusi kredit razılaşmasının bağlanması ilə nəticələncəyi ehtimal edilmədiyi hallarda, kreditin ayrılması öhdəliyi üzrə komissiyalar kredit öhdəliyi müddətinin qalan dövrü üzrə mənfəət və ya zərər uçotunda tanınır. Kreditin ayrılması öhdəliyinin müddəti kredit verilmədən başa çatarsa, belə öhdəliyə görə komissiya müddət başa çatdığı anda mənfəət və ya zərərdə tanınır. Kredit xidməti haqları xidmətlərin yerinə yetirildiyi təqdirdə gəlirlər kimi uçotda tanınır. Bütün digər komissiyalar yalnız xidmətlər göstərildikdə tanınır.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, dövlət sosial təminat sistemi işəgötürən tərəfindən cari ödənişlərin işçilərin cari ümumi ödənişlərində faizlə hesablanması təmin edilir. Bu xərc müvafiq əmək haqqının alındığı dövrə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən həyata keçirilir. Təşkilat Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı bir digər təqaüd proqramlarında iştirak etmir. Bundan əlavə, Təşkilatda hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Əməliyyat vergiləri

Azərbaycan Respublikasında Təşkilatın fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq hesablanan bir sıra digər vergilər tətbiq edilir. Belə vergilər əməliyyat xərclərinin tərkib hissəsi kimi mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda daxil edilir.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar Təşkilatın keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq hazırda öhdəliyi (hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman Təşkilatdan öhdəliyin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablanı bilər.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırkı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülərsə, onun balans dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərində bərabər olur.

Xarici valyuta mübadiləsi

Xarici valyutadakı əməliyyatlar, əməliyyatların həyata keçirildiyi tarixdəki məzənnə ilə Təşkilatın müvafiq funksional valyutalarına çevrilir.

- Hər hesabat dövrünün sonunda maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat üzrə aktivlər və öhdəliklər müvafiq tarixdəki məzənnə istifadə edilməklə uçota alınır;
- Gəlir və xərclər orta məzənnə ilə (dövr üzrə orta məzənnənin bütün əməliyyatlar üzrə mövcud məzənnələrin məcmu təsirinin düzgün bir göstərici hesab edilmədiyi hallarda, gəlir və xərclər əməliyyatın baş verdiyi konkret tarixin məzənnəsi istifadə edilməklə uçota alınır) uçota alınır;
- kapitalın komponentləri tarixi məzənnə istifadə edilməklə uçota alınır; və
- Bütün yaranan məzənnə fərqləri digər məcmu gəlirdə tanınır.

Xarici əməliyyat subyektlərinə nəzarət itirildikdə, fərqli təqdimat valyutasına çevrilmə üzrə əvvəllər məcmu gəlir hesablarında tanınmış məzənnə fərqləri satış ilə bağlı olan mənfəət və ya zərərin bir hissəsi kimi il ərzində mənfəət və ya zərər hesablarında uçota alınır.

Təşkilat tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında istifadə olunan ilin sonuna olan məzənnələr aşağıdakılardır:

	31 Dekabr 2025	31 Dekabr 2024
AZN 1/USD	0.5882	0.5882
EUR 1/AZN	2.0022	1.7724
AZN 1/USD (average rate for the year)	0.5882	0.5882

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərlmədiyi hallar istisna olmaqla)

Tamamlanmamış kapital qoyuluşları

Tamamlanmamış kapital qoyuluşları, əgər mövcuddursa, yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyər üzrə uçota alınır. Aktivlərin tətbiqi və həyata keçirilməsi dövründə həmin aktivlərlə bağlı çəkilən bütün xərclər bu maddə altında əks etdirilir. Aktivlər istifadəyə hazır olduqda, müvafiq əsas vəsait və ya digər uyğun aktiv kateqoriyalarına transfer edilir.

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

3. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT TƏXMİNLƏRİ VƏ FASILƏSİZLİK PRİNSİPİNƏ UYĞUN OLARAQ FƏALİYYƏT ÜZRƏ FƏRZİYYƏLƏRLƏ BAĞLI ƏSAS QEYRİ-MÜƏYYƏNLİKLƏRİN MƏNBƏLƏRİ

Şirkətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə aktivlər və öhdəliklərin, habelə dövr ərzində gəlir və xərclərin düzgün əks etdirilməsi üçün idarəetmənin müəyyən qiymətləndirmələr və mühakimələr aparmasını tələb edir. İdarəetmə bu qiymətləndirmə və mühakimələri davamlı olaraq nəzərdən keçirir və qiymətləndirmələrini tarixi təcrübə və mövcud şəraitdə məntiqi hesab edilən digər amillər əsasında aparır. Müxtəlif fərziyyələr və şərtlər altında faktiki nəticələr bu qiymətləndirmələrdən fərqlənə bilər.

Aşağıdakı qiymətləndirmə və mühakimələr Şirkətin maliyyə vəziyyətinin düzgün əks etdirilməsi baxımından əhəmiyyətli hesab edilir:

Gözlənilən kredit itkilərinin (GKİ) ölçülməsi

GKİ üzrə ehtiyatların ölçülməsi, metodologiya, modellər və məlumat girişlərinin müəyyən edilməsini əhatə edən əhəmiyyətli bir qiymətləndirmədir. Bu metodologiyaya dair təfərrüatlar 22-ci Qeyddə açıqlanmışdır. Gözlənilən kredit itkisi ehtiyatına əsas təsir edən komponentlərə aşağıdakılar daxildir: defolt anlayışı, əvvəlki dövrlə müqayisədə kredit riskinin əhəmiyyətli artımı (KRƏA), defolt ehtimalı (DE), defolt zamanı məruz qalınan məbləğ (DZMQM) və defolt zamanı itki dərəcəsi (DZİD), həmçinin makroiqtisadi ssenariləri əhatə edən modellər.

Şirkət, gözlənilən kredit itkilərinin qiymətləndirilməsi ilə faktiki təcrübə arasında fərqləri minimuma endirmək məqsədilə modelləri və onlara daxil edilən məlumatları mütəmadi olaraq nəzərdən keçirir və təsdiqləyir. Gözlənilən kredit itkisinin ölçülməsi və qabaqcadan proqnozlaşdırılan məlumatların daxil edilməsinə dair təfərrüatlar üçün 23-cü Qeydə baxın.

Kredit riskində əhəmiyyətli artımın müəyyənəşdirilməsi (KRƏA)

Kredit riskində əhəmiyyətli artımın baş verib-vermədiyini müəyyən etmək üçün Şirkət, maliyyə alətinin ömrü ərzində defolt riskinin hesabat tarixindəki səviyyəsini ilk tanınma tarixindəki risklə müqayisə edir. Bu qiymətləndirmə kredit riskinin konkret səviyyəyə çatmasından çox, nisbi artımı əsas götürür. Şirkət, çox xərcli və əziyyətli olmayan bütün məntiqi və əsaslandırılmış qabaqlayıcı məlumatları nəzərə alır. Bu, xüsusilə müştəri portfellerinin davranış xarakteristikaları kimi amilləri əhatə edir. Kredit riskinin qiymətləndirilməsinə fərdi alət və ya portfel səviyyəsində uyğun qabaqlayıcı göstəricilər daxil edilir. Ətraflı məlumat üçün 23-cü Qeydə baxın.

Maliyyə aktivlərinin modifikasiyası və tanınmadan çıxarılması

Maliyyə aktivinin modifikasiyası, ilk tanınma və müddət sonu arasında nağd pul axınlarının müqavilə şərtlərinin dəyişdirilməsi halında baş verir. Dəyişikliklər, dərhal və ya gələcək tarixdə nağd pul axınlarının məbləğinə və/və ya vaxtına təsir göstərir.

Şirkət, maliyyə çətinliyi yaşayan müştərilərlə kredit şərtlərini yenidən razılaşdırmaqla borcun toplanmasını maksimuma çatdırmağa və defolt riskini minimuma endirməyə çalışır. Kredit şərtləri o hallarda dəyişdirilir ki, borcalan ilkin müqavilə şərtlərinə uyğun ödəniş etmək üçün bütün mümkün səyləri göstərsə də, defolt riskinin yüksək olduğu və ya artıq defolt halının baş verdiyi müəyyən edilir və borcalanın yenidən nəzərdən keçirilmiş şərtləri yerinə yetirə biləcəyi gözlənilir. Əksər hallarda bu dəyişikliklərə müddətin uzadılması, nağd pul axınının vaxtının dəyişdirilməsi, əsas məbləğ və faiz üzrə güzəştlər və digər müqavilə şərtlərinin dəyişdirilməsi daxildir. Maliyyə aktivinin modifikasiyası onun balansdan silinməsinə səbəb olub-olmadığı Şirkət tərəfindən qiymətləndirilir. Şirkətin siyasətinə uyğun olaraq, dəyişiklik əhəmiyyətli dərəcədə fərqli şərtlərin yaranmasına səbəb olduqda, bu dəyişiklik balansdan silinmə ilə nəticələnir. Dəyişdirilmiş şərtlərin ilkin müqavilə şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənib-fərqlənmədiyini müəyyən etmək üçün Şirkət aşağıdakı amilləri nəzərə alır:

- Kəmiyyət qiymətləndirməsinə əsasən, Şirkət ilkin şərtlərlə yeni şərtlər üzrə qalan pul axınlarının cari dəyərini (hər ikisi ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılmaqla) müqayisə edir. Əgər fərq 10%-dən çoxdursa, şərtlərin əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olduğu qəbul edilir və balansdan silinmə həyata keçirilir.

Əhəmiyyətli fərq mövcud olduqda, ilkin maliyyə aktivini balansdan silinir və yeni aktiv ədalətli dəyər üzrə tanınır və yeni effektiv faiz dərəcəsi hesablanır. Yenidən razılaşma tarixi eyni zamanda dəyərsizləşmə hesablamaları üçün o cümlədən kredit riskində əhəmiyyətli artımın baş verib-vermədiyinin müəyyən edilməsi üçün ilkin tanınma tarixi kimi qəbul edilir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərlmədiyi hallar istisna olmaqla)

Əgər şərtlər əhəmiyyətli dərəcədə fərqli deyilsə, modifikasiya balansdan silinməyə səbəb olmur və Şirkət yeni pul axınlarına əsasən ümumi balans dəyərini yenidən hesablayır və yaranan modifikasiya mənfəət və ya zərərini tanıyır. Yeni ümumi balans dəyəri dəyişdirilmiş pul vəsaiti axınlarının ilkin effektiv faiz dərəcəsi (və ya alınmış və ya yaradılmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kredit üzrə düzəliş edilmiş effektiv faiz dərəcəsi) ilə diskontlaşdırılması yolu ilə yenidən hesablanır.

Şirkət maliyyə aktivini yalnız müqavilə üzrə pul axınları hüququ başa çatdıqda və ya aktiv üzrə risk və faydaların əhəmiyyətli hissəsi digər tərəfə ötürüldükdə balansdan silir. Əgər Şirkət nə risk və faydaların hamısını ötürür, nə də saxlayır, lakin nəzarəti saxlayırsa, həmin aktiv üzrə qalan maraq və müvafiq öhdəlik tanınır. Risk və faydaların əhəmiyyətli hissəsi saxlanıldıqda isə aktiv balansda qalır.

İcarə Öhdəliklərinin və İstifadə Hüququ Aktivlərinin Qiymətləndirilməsi

Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartı 16 (IFRS 16) istifadə hüququ aktivləri və icarə öhdəlikləri ilə bağlı mülahizələr irəli sürməyi tələb edir. İcarə müddətini müəyyən edərkən, Şirkət yeniləmə seçimlərini həyata keçirmək (və ya ləğv seçimlərini həyata keçirməmək) üçün iqtisadi stimullar yaradan bütün faktları və halları nəzərə alır. Müqavilənin icarə olub-olmadığını qiymətləndirmək də mülahizələr tələb edir. İcarə öhdəliklərini ölçmək və istifadə olunan müvafiq diskont dərəcəsini müəyyən etmək üçün qiymətləndirmələr tələb olunur.

Təxirə Salınmış Gəlir Vergisi Aktivlərinin Bərpası

Şirkət 31 dekabr 2025 və 2024-cü illər üzrə müvafiq olaraq 316 min AZN və 315 min AZN məbləğində təxirə salınmış vergi aktivlərinə qarşı qiymətləndirmə ehtiyatı yaratmışdır. Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri müvafiq olaraq 619 min və 566 min AZN təşkil etmişdir.

Şirkət rəhbərliyi təxirə salınmış gəlir vergisi aktivinin balans dəyərinin gələcəkdə tam bərpa olunacağına əmindir.

Forvard Müqaviləsinin Qiymətləndirilməsi

Şirkət rəhbərliyi törəmə maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsində mülahizələr irəli sürür. Qeyd 14-də açıqlandığı kimi, Şirkət 31 dekabr 2025 və 2024-cü illər üzrə 7,650 min AZN nominal dəyərində xarici valyuta törəmə müqaviləsi bağlamışdır. Şirkət rəhbərliyinin qiymətləndirməsinə görə, törəmə maliyyə alətinin ədalətli dəyəri müvafiq olaraq 401 min və 100 min AZN təşkil etmişdir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

4. YENİ VƏ YA YENİDƏN İŞLƏNMİŞ STANDARTLARIN VƏ ONLARA DAİR ŞƏRHLƏRİN TƏTBİQİ

Cari ildə Şirkət, fəaliyyətinə aid olan və 31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üçün qüvvəyə minmiş, IASB (Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası) və IFRIC (IASB-nin Təfəsilat Komitəsi) tərəfindən qəbul edilmiş bütün müvafiq yeni və dəyişdirilmiş Standart və Təfəsilatları tətbiq etmişdir.

Aşağıdakı standartlar, düzəlişlər və təfəsilatlar 31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il üçün qüvvəyə minmişdir. Bu standartlar, düzəlişlər və təfəsilatlar ya Şirkətin fəaliyyətinə aid deyil, ya da maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərməmişdir, bəzi əlavə açıqlamalar istisna olmaqla.

- IFRS 7 “Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar” standartına düzəlişlər – Təchizatçı maliyyələşdirmə razılaşmaları
- IFRS 16 “İcarələr” standartına düzəlişlər – Satıcı-icarəçi üzrə satış və geri icarə əməliyyatlarının sonrakı ölçülməsinin izahı
- IAS 1 “Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı” standartına düzəlişlər – Öhdəliklərin cari və ya qeyri-cari kimi təsnifləşdirilməsi
- IAS 1 “Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı” standartına düzəlişlər – Şərtlərə bağlı qeyri-cari öhdəliklər
- IAS 1 “Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı” standartına düzəlişlər – Mühasibat uçotu siyasətləri üzrə açıqlamalar
- IAS 7 “Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat” standartına düzəlişlər – Təchizatçı maliyyələşdirmə razılaşmaları
- IAS 21 “Xarici Valyuta Məzənnələrinin Dəyişməsinin Təsirləri” – Məzənnə dəyişdirilməzliyi (lack of exchangeability) üzrə düzəlişlər

Bundan əlavə, bir sıra Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartları üzrə illik təkmilləşdirmələr qəbul edilmişdir.

Düzəlişlər mühasibat uçotu siyasətlərinin açıqlanmasını daha informativ etmək məqsədi daşıyır və “əhəmiyyətli mühasibat uçotu siyasətləri” anlayışını “əhəmiyyətli mühasibat uçotu siyasəti məlumatı” ilə əvəz edir. Eyni zamanda, hansı hallarda mühasibat uçotu siyasəti məlumatının əhəmiyyətli hesab edildiyinə dair əlavə rəhbərlik təqdim edilir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

5. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Bu maliyyə hesabatlarının təsdiqi tarixinə, Şirkət tərəfindən qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş Standartlar və Təfsilatlar istisna olmaqla, aşağıdakı Təfsilatlar hələ qüvvəyə minməmiş, lakin dərc olunmuşdur. Şirkət bu yeni və dəyişdirilmiş standartları və təfsilatları (əgər tətbiq olunacaqsas) qüvvəyə mindiyi tarixdən etibarən tətbiq etməyi planlaşdırır.

Aşağıda qeyd olunan standartlar, düzəlişlər və təfsilatlar yalnız onların qarşısında göstərilən tarixdən sonra başlayan mühasibat dövrləri üçün qüvvədə olacaqdır. Bu standartlar, düzəlişlər və təfsilatlar ya Şirkətin fəaliyyətinə aid deyil, ya da bəzi əlavə açıqlamalar istisna olmaqla, Şirkətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

1 yanvar 2025-ci ildən qüvvəyə minən düzəlişlər:

- IAS 21 “Xarici Valyuta Məzənnələrinin Dəyişməsinin Təsirləri” – Məzənnə dəyişdirilməzliyi (lack of exchangeability)

1 yanvar 2026-cı ildən qüvvəyə minən düzəlişlər:

- IFRS 7 “Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar” – Maliyyə alətlərinin təsnifatı və ölçülməsi üzrə düzəlişlər
- IFRS 9 “Maliyyə Alətləri” – Maliyyə alətlərinin təsnifatı və ölçülməsi üzrə düzəlişlər
- IFRS 7 “Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar” – Təbiətə bağlı elektrik müqavilələri (PPA) üzrə açıqlamalar
- IFRS 9 “Maliyyə Alətləri” – Təbiətə bağlı elektrik müqavilələri (PPA) üzrə dəyişikliklər

İdarəetmə, yuxarıda göstərilən standartların gələcək dövrlərdə Şirkətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərəcəyini gözləmir.

Davam edən yeni standartlar

- IFRS S1 – “Davamlılıqla bağlı maliyyə məlumatlarının açıqlanması üzrə ümumi tələblər” (1 yanvar 2027-ci ildən qüvvəyə minir) və IFRS S2 – “İqlimlə bağlı açıqlamalar” (1 yanvar 2027-ci ildən qüvvəyə minir)
- IFRS 18 – “Maliyyə hesabatlarının təqdimatı və açıqlamalar” (1 yanvar 2027-ci ildən qüvvəyə minir)
- IFRS 19 – “İctimai hesabatlılığı olmayan törəmə şirkətlər üçün açıqlamalar” (1 yanvar 2027-ci ildən qüvvəyə minir)

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərlmədiyi hallar istisna olmaqla)

6. NAĞD VƏ NAĞD VƏSAİTLƏRİN EKİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Rezident banklardakı cari hesablar	5,382	7,572
Yolda olan nağd vəsait	1,200	935
Nağd və nağd vəsaitlərin ekvivalentlərinin cəmi	6,582	8,507

GKİ ölçülməsi məqsədləri üçün nağd və nağd vəsaitlərin ekvivalentləri üzrə qalıqlar 1-ci mərhələyə (Mərhələ 1) daxil edilir. Bu qalıqlar üzrə gözlənilən kredit itkisi (GKİ) əhəmiyyətsiz məbləğ təşkil etdiyindən, Şirkət nağd və nağd vəsaitlərin ekvivalentləri üzrə hər hansı kredit itkisi ehtiyatı tanımamışdır.

7. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Kənd təsərrüfatı kreditləri	37,138	34,917
Xidmət kreditləri	17,859	19,343
Ticarət kreditləri	6,737	7,090
İstehlak kreditləri	3,012	4,566
Digər kreditlər	2,069	1,724
Müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi (brüt) məbləği	66,815	67,640
(-) Gözlənilən kredit itkisi üzrə ehtiyat	(3,859)	(3,720)
Müştərilərə verilmiş kreditlər – xalis məbləğ	62,956	63,920

31 dekabr 2025 və 2024 tarixinə olan vəziyyətə görə, bütün kreditlər Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən müştərilərə verilib ki, bu da bir regionda yüksək coğrafi konsentrasiya yaradır.

Şirkətin 31 dekabr 2025-ci il bitən il üzrə aldığı faiz gəliri 20,295 min AZN təşkil etmişdir.

Şirkətin 31 dekabr 2024-cü il bitən il üzrə aldığı faiz gəliri 19,671 min AZN təşkil etmişdir.

Gözlənilən kredit itkisi (GKİ) məqsədi ilə Şirkət kreditlərini kiçik və böyük müştərilər üzrə qruplaşdırır.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərlmədiyi hallar istisna olmaqla)

Aşağıdakı cədvəllər hesabat illərinin əvvəlindən sonuna qədər müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi balans dəyərində baş verən dəyişiklikləri göstərir.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş böyük kreditlər</i>					
1 yanvar 2025-ci il tarixinə	47,304	3,257	3,743	-	54,305
1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	(13,185)	13,185	-	-	-
2-ci Mərhələdən 1-ci Mərhələyə köçürmə	9,598	(9,598)	-	-	-
2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə köçürmə	-	(3,859)	3,859	-	-
3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	-	48	(48)	-	-
Yeni yaradılmış və ya alınmış maliyyə alətləri	49,281	306	14	-	49,602
Digər dəyişikliklər	(55,803)	(2,747)	(3,958)	(230)	(62,737)
Əvvəl silinmiş kreditlərin bərpası			1,884	230	2,113
Silinmələr			(1,941)	-	(1,941)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	37,195	594	3,553	-	41,342

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş \$ (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kiçik kreditlər</i>					
1 yanvar 2025-ci il tarixinə	12,386	571	377	-	13,335
1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	(4,495)	4,495	-	-	-
2-ci Mərhələdən 1-ci Mərhələyə köçürmə	3,179	(3,179)	-	-	-
2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə köçürmə	-	(1,377)	1,377	-	-
3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	-	34	(34)	-	-
Yeni yaradılmış və ya alınmış maliyyə alətləri	23,224	105	(3)	-	23,326
Digər dəyişikliklər	(10,436)	(303)	(379)	(408)	(11,526)
Əvvəl silinmiş kreditlərin bərpası			947	408	1,355
Silinmələr			(1,017)	-	(1,017)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	23,858	346	1,268	-	25,473

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərlmədiyi hallar istisna olmaqla)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş (SƏKD)	Cəmi
Müştərilərə verilmiş böyük kreditlər					
1 yanvar 2024-cü il tarixinə	42,247	2,516	2,926	17	47,705
1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	(13,165)	13,165	-	-	-
2-ci Mərhələdən 1-ci Mərhələyə köçürmə	6,824	(6,824)	-	-	-
2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə köçürmə	-	(3,827)	3,827	-	-
3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	-	34	(34)	-	-
Yeni yaradılmış və ya alınmış maliyyə alətləri	58,186	247	37	-	58,470
Digər dəyişikliklər	(46,787)	(2,054)	(3,662)	(332)	(52,834)
Əvvəl silinmiş kreditlərin bərpası		-	2,770	315	3,084
Silinmələr		-	(2,120)	-	(2,120)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	47,305	3,257	3,744	-	54,305
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş (SƏKD)	Cəmi
Müştərilərə verilmiş kiçik kreditlər					
1 yanvar 2024-cü il tarixinə	10,737	697	760	-	12,194
1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	(3,103)	3,103	-	-	-
2-ci Mərhələdən 1-ci Mərhələyə köçürmə	1,620	(1,620)	-	-	-
2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə köçürmə	-	(1,012)	1,012	-	-
3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	-	-	-	-	-
Yeni yaradılmış və ya alınmış maliyyə alətləri	19,827	100	9	-	19,936
Digər dəyişikliklər	(16,696)	(697)	(1,369)	(313)	(19,074)
Əvvəl silinmiş kreditlərin bərpası			780	313	1,093
Silinmələr			(814)	-	(814)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	12,385	571	378	-	13,335

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərmədiyi hallar istisna olmaqla)

Aşağıdakı cədvəllər hesabat dövrlərinin əvvəli və sonu arasında müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə kredit itkisi ehtiyatı (credit loss allowance) məbləğlərində baş vermiş dəyişiklikləri açıqlayır.

	1-ci Mərhələ (12 aylıq GKİ)	2-ci Mərhələ (Ömürlük GKİ)	3-cü Mərhələ (Ömürlük GKİ üzrə dəyərsizl əşdirilmi ş)	Cəmi
Müştərilərə verilmiş böyük kreditlər				
1 yanvar 2025-ci il tarixinə	627	519	1,904	3,050
1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	(182)	1,588	-	1,406
2-ci Mərhələdən 1-ci Mərhələyə köçürmə	173	(1,401)	-	(1,227)
2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə köçürmə	-	(1,018)	1,622	604
3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	-	3	(24)	(21)
Yeni yaradılmış və ya alınmış maliyyə alətləri	675	31	7	713
Digər dəyişikliklər	(757)	403	(2,003)	(2,356)
Əvvəl silinmiş kreditlərin bərpası	-	-	2,113	2,113
Silinmələr	-	-	219	219
	-	-	(1,940)	(1,940)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	536	125	1,898	2,561
Müştərilərə verilmiş kiçik kreditlər				
1 yanvar 2025-ci il tarixinə	199	94	377	670
1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	(107)	580	-	473
2-ci Mərhələdən 1-ci Mərhələyə köçürmə	80	(474)	-	(394)
2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə köçürmə	-	(408)	575	167
3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	-	-	(20)	(20)
Yeni yaradılmış və ya alınmış maliyyə alətləri	394	10	2	406
Digər dəyişikliklər	(175)	284	(532)	(423)
Əvvəl silinmiş kreditlərin bərpası	-	-	1,355	1,355
Silinmələr	-	-	83	83
	-	-	(1,017)	(1,017)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	391	86	823	1,300

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərlmədiyi hallar istisna olmaqla)

	1-ci Mərhələ (12 aylıq GKİ)	2-ci Mərhələ (Ömürlük GKİ)	3-cü Mərhələ (Ömürlük GKİ üzrə dəyərsizl əşdirilmi ş)	Cəmi
Müştərilərə verilmiş böyük kreditlər				
1 yanvar 2024-cü il tarixinə	906	267	1,465	2,638
1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	(481)	1,448	-	967
2-ci Mərhələdən 1-ci Mərhələyə köçürmə	129	(799)	-	(670)
2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə köçürmə	-	(666)	1,127	461
3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	-	2	(22)	(20)
Yeni yaradılmış və ya alınmış maliyyə alətləri	1,746	26	20	1,792
Digər dəyişikliklər	(1,673)	241	(2,003)	(3,434)
Əvvəl silinmiş kreditlərin bərpası	-	-	3,084	3,084
Silinmələr	-	-	352	352
	-	-	(2,120)	(2,120)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	627	519	1,903	3,050
	1-ci Mərhələ (12 aylıq GKİ)	2-ci Mərhələ (Ömürlük GKİ)	3-cü Mərhələ (Ömürlük GKİ üzrə dəyərsizl əşdirilmi ş)	Cəmi
Müştərilərə verilmiş kiçik kreditlər				
1 yanvar 2024-cü il tarixinə	262	63	396	721
1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	(124)	388	-	264
2-ci Mərhələdən 1-ci Mərhələyə köçürmə	51	(245)	-	(194)
2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə köçürmə	-	(184)	165	(19)
3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürmə	-	-	(2)	(2)
Yeni yaradılmış və ya alınmış maliyyə alətləri	763	7	5	775
Digər dəyişikliklər	(753)	65	(536)	(1,224)
Əvvəl silinmiş kreditlərin bərpası	-	-	1,093	1,093
Diskontlaşdırma üzrə düzəliş (faiz gəlirində uçota alınmış)	-	-	70	70
Silinmələr	-	-	(814)	(814)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	199	94	377	670

Aşağıdakı cədvəllər 31 dekabr 2025 və 2024-cü il tarixləri üzrə Şirkətin müştərilərə verilmiş kreditlərinin kredit keyfiyyəti üzrə təhlilini göstərir. “12 aylıq GKİ” və “kreditin bütün müddəti üzrə GKİ (lifetime GKİ)” terminlərinin izahı 23-cü Qeyddə açıqlanmışdır.

Aşağıdakı cədvəldə kredit keyfiyyəti Şirkət tərəfindən daxili olaraq hazırlanmış qiymətləndirmə şkalasına əsasən müəyyən edilmişdir. Bu şkala 23-cü Qeyddə təsvir edilmişdir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərlmədiyi hallar istisna olmaqla)

	1-ci Mərhələ (12 aylıq GKİ)	2-ci Mərhələ (Ömürlük GKİ)	3-cü Mərhələ (Ömürlük GKİ üzrə dəyərsizləşdirilmiş)	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşdirilmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş böyük kreditlər</i>					
Cari	35,777	77	12	-	35,865
1–30 gün gecikmiş	1,420	82	4	-	1,506
31–60 gün gecikmiş	-	233	12	-	245
61–90 gün gecikmiş	-	201	5	-	206
90 gündən çox gecikmiş	-	-	3,521	-	3,521
Müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi (brüt) məbləği	37,196	592	3,555	-	41,343
(-) Gözlənilən kredit itkisi (GKİ) üzrə ehtiyat	(537)	(124)	(1,899)	-	(2,560)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin xalis məbləği	36,659	468	1,656	-	38,783
	1-ci Mərhələ (12 aylıq GKİ)	2-ci Mərhələ (Ömürlük GKİ)	3-cü Mərhələ (Ömürlük GKİ üzrə dəyərsizləşdirilmiş)	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşdirilmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kiçik kreditlər</i>					
Cari	23,467	66	(376)	-	23,157
1–30 gün gecikmiş	391	10	7	-	408
31–60 gün gecikmiş	-	158	5	-	163
61–90 gün gecikmiş	-	112	10	-	122
90 gündən çox gecikmiş	-	-	1,622	-	1,622
Müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi (brüt) məbləği	23,858	346	1,268	-	25,472
(-) Gözlənilən kredit itkisi (GKİ) üzrə ehtiyat	(391)	(85)	(823)	-	(1,299)
2025-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin xalis məbləği	23,467	261	445	-	24,173

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərlmədiyi hallar istisna olmaqla)

	1-ci Mərhələ (12 aylıq GKİ)	2-ci Mərhələ (Ömürlük GKİ)	3-cü Mərhələ (Ömürlük GKİ üzrə dəyər sizləşdirilmiş iş)	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşdirilmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş böyük kreditlər</i>					
Cari	47,299	117	12	-	47,428
1–30 gün gecikmiş	5	2,195	5	-	2,205
31–60 gün gecikmiş	-	561	7	-	568
61–90 gün gecikmiş	-	384	5	-	389
90 gündən çox gecikmiş	-	-	3,715	-	3,715
Müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi (brüt) məbləği	47,304	3,257	3,744	-	54,305
(-) Gözlənilən kredit itkisi (GKİ) üzrə ehtiyat	(627)	(519)	(1,904)	-	(3,050)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin xalis məbləği	46,677	2,738	1,840	-	51,255
	1-ci Mərhələ (12 aylıq GKİ)	2-ci Mərhələ (Ömürlük GKİ)	3-cü Mərhələ (Ömürlük GKİ üzrə dəyər sizləşdirilmiş iş)	Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşdirilmiş (SƏKD)	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kiçik kreditlər</i>					
Cari	12,194	26	(418)	-	11,801
1–30 gün gecikmiş	192	313	0	-	505
31–60 gün gecikmiş	-	122	2	-	124
61–90 gün gecikmiş	-	111	3	-	114
90 gündən çox gecikmiş	-	-	791	-	791
Müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi (brüt) məbləği	12,386	572	377	-	13,335
(-) Gözlənilən kredit itkisi (GKİ) üzrə ehtiyat	(199)	(94)	(377)	-	(670)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərin xalis məbləği	12,187	478	-	-	12,665

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərmədiyi hallar istisna olmaqla)

Kreditlərin girovlanması

Aşağıdakı cədvəl Şirkət tərəfindən əldə edilmiş girovun növünə görə təsnifləşdirilmiş müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyərinin xülasəsini təqdim edir:

	31 Dekabr 2025	31 Dekabr 2024
Təminatlı kreditlər	42,106	35,882
Zəmanətlə təmin edilmiş kreditlər	24,710	31,758
Ehtiyat (anbar) ehtiyatlarının girovu ilə təmin edilmiş kreditlər	-	-
Daşınmaz əmlak girovu ilə təmin edilmiş kreditlər	-	-
Nəqliyyat vasitələrinin girovu ilə təmin edilmiş kreditlər	-	-
Müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi (brüt) məbləği	66,816	67,640
(-) Gözlənilən kredit itkisi üzrə ehtiyat	(3,859)	(3,720)
Müştərilərə verilmiş kreditlər – xalis məbləğ	62,957	63,920

Kredit növü üzrə GKİ bölgüsü.

Aşağıdakı cədvəl GKİ-in kredit növləri üzrə bölgüsünü ümumiləşdirir:

	31 Dekabr 2025	31 Dekabr 2024
Kənd təsərrüfatı kreditləri	1,702	1,936
Xidmət kreditləri	1,148	1,100
Ticarət kreditləri	476	347
İstehlak kreditləri	408	262
Digər kreditlər	126	75
Ümumi gözlənilən kredit itkisi (GKİ)	3,860	3,720

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ
(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

8. ƏSAS VƏSAİTLƏR VƏ QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Furniture and office equipment	Computer equipment	Other assets	Total prop and equipme
İlkin dəyər üzrə				
1 yanvar 2024-cü il	460	1,454	294	
Əlavələr	24	32	54	
Silmələr (satış/çıxarılma)	-	(3)	-	
31 dekabr 2024-cü il	485	1,488	348	
Əlavələr*	3	2	24	
Silmələr (satış/çıxarılma)	-	-	-	
31 dekabr 2025-ci il	488	1,490	372	
Yığılmış amortizasiya				
1 yanvar 2024-cü il	413	1,018	180	
Amortizasiya xərci	15	247	58	
Silmələr üzrə ləğv edilmiş amortizasiya	-	(3)	-	
31 dekabr 2024-cü il	428	1,262	238	
Amortizasiya xərci	19	141	54	
Silmələr üzrə ləğv edilmiş amortizasiya	-	-	-	
31 dekabr 2025-ci il	447	1,403	292	
Xalis balans dəyəri				
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	41	87	80	
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	56	226	111	

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ
(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Kapital işləri (qeyri-maddi aktivlər üzrə): Bu maddə mühasibat proqram təminatının tətbiqi üzrə həyata keçirilən investisiyaların müddəti ərzində bu aktivlə bağlı çekilmiş bütün xərclər bu maddə üzrə kapitallaşdırılmışdır. Sonradan həmin mühasibat proqramı verildiyi (go-live) üçün kapitallaşdırılmışdır. 31 dekabr 2025-ci il tarixinədək kapital işləri üzrə amortizasiya hesablanmamışdır.

Kirayə üzrə təkmilləşdirmələr (leasehold improvements) “Digər aktivlər” maddəsi daxilində təqdim edilmişdir.

31 dekabr 2025 və 2024-cü il tarixlərinə əsasən, əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlər tərkibində tam amortizasiya olunmuş aktivlər

- Mebel və ofis avadanlıqları
- Kompüter avadanlıqları
- Digər aktivlər
- Qeyri-maddi aktivlər

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

9. İSTİFADƏ HÜQUQU OLAN AKTİVLƏR

	Ofis binaları	Cəmi istifadə hüququ olan aktivlər
İlkin dəyər üzrə		
1 yanvar 2024-cü il	3,104	3,104
Düzəlişlər	711	711
Əlavələr	121	121
31 dekabr 2024-cü il	3,936	3,936
Düzəlişlər	1,148	1,148
Əlavələr	-	-
31 dekabr 2025-ci il	5,084	5,084
Yığılmış amortizasiya		
1 yanvar 2024-cü il	2,207	2,207
Amortizasiya xərci	709	709
31 dekabr 2024-cü il	2,916	2,916
Amortizasiya xərci	690	690
31 dekabr 2025-ci il	3,606	3,606
Xalis balans dəyəri		
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	1,477	1,477
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	1,020	1,020

Bu icarə müqavilələri əsasən Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində fəaliyyət göstərən filiallara və baş ofisə aiddir.

10. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 Dekabr 2025	31 Dekabr 2024
Digər maliyyə aktivləri:		
Hesablaşma üzrə debitor borcları*	495	376
Digər maliyyə aktivlərinin cəmi	495	376
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
idmətlər üzrə qabaqcadan ödənişlər	427	304
ieri alınmış girovlar**	46	46
çilərə verilmiş avanslar	-	122
igərləri	44	27
Digər qeyri-maliyyə aktivlərinin cəmi	517	500
Digər aktivlərin cəmi	1,012	876

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

*Bu, “Finca Microfinance Holding” (FMH) adlı əlaqəli tərəfdən alınacaq 332 min AZN məbləğində debitor borcunu əhatə edir. Bu məbləğ Şirkətin MFX Currency Risk Solutions ilə valyuta forvard müqaviləsi üzrə ödədiyi girov məbləğinə aiddir. Bu məbləğ həmin müqavilələrin müddəti bitdikdə istifadə ediləcək.

31 dekabr 2025 və 2024-cü il tarixlərinə geri alınmış girovlar üzrə ədalətli dəyər müvafiq olaraq 46 min AZN və 46 min AZN bərabərdir.

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Yaşayış üçün nəzərdə tutulmuş əmlak	46	46
Cəmi müsadirə edilmiş girovlar	46	46

Şirkətin rəhbərliyi bu aktivləri satmaq niyyətindədir, lakin hesabat tarixində alıcı tapmaq və satış planını tamamlamaq üçün hər hansı aktiv proqram başlanmamışdır.

11. BORCLANMALAR

	31 Dekabr 2025	31 Dekabr 2024
Təminatlı -		
Banklardan alınmış kreditlər:		
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı	1,700	1,499
“Ziraat Bank Azerbaijan” QSC	4,000	3,001
“AccessBank Azerbaijan” QSC	3,001	-
	8,701	4,500
Digər maliyyə institutlarından alınmış kreditlər:		
EMF Microfinance Fund AGMVK	1,275	5,950
EFA Financial Institutions Debt Fund Pte. Ltd	884	2,210
HANSAINVEST Finance GmbH & Co	5,100	7,438
BlueOrchard Impact Credit S.A. SICAV-RAIF	5,738	9,775
FINCA Microfinance Holding Company LLC*	3,400	3,400
“Responsibility SICAV (Lux)”	5,950	8,500
“Triple Jump J.V.”	3,400	5,100
	25,747	42,373
Digərdən alınmış kredit:		
Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi	311	153
	311	153
Təminatlı borclanmaların cəmi	34,758	47,025
Borclanmalar üzrə hesablanmış faizlər	687	983
Kreditin verilməsi ilə bağlı ilkin xərclərin amortizasiyası	(213)	(342)
Borclanmaların cəmi	35,233	47,666

*Bu, əlaqəli tərəfdən alınmış krediti əks etdirir.

Şirkət EMF Microfinance Fund AGMVK, EFA Financial Institutions Debt Fund Pte. Ltd., BlueOrchard Impact Credit S.A. SICAV-RAIF, Triple Jump J.V., HANSAINVEST Finance GmbH & Co və FINCA Microfinance Holding Company LLC ilə bağlı kreditlər üzrə maliyyə kovenantlarına əməl etmək öhdəliyi daşıyır. Bu kovenantlara müəyyən edilmiş nisbətler, borc/kapital nisbətləri və ehtiyatların formalaşdırılması ilə bağlı müxtəlif maliyyə göstəriciləri daxildir. Şirkət 31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatan il ərzində HANSAINVEST Finance GmbH & Co., BlueOrchard Impact Credit S.A. SICAV-RAIF və “Triple Jump J.V.” istisna olmaqla, bu kovenantlarla bağlı vəsaitlərin vaxtından əvvəl geri çağırılmasına səbəb ola biləcək hər hansı əhəmiyyətli uyğunsuzluq halı ilə üzləşməmişdir.

Şirkət ehtiyatların formalaşdırılması ilə bağlı kovenanta əməl etməmiş və il ərzində HANSAINVEST Finance GmbH & Co.-dan bu məsələ üzrə güzəşt (waiver) əldə etmişdir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Borcların üzrə faiz dərəcələri yerli valyutada 1%–17%, xarici valyutada isə 7%–9% arasında dəyişir.

Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyindən alınmış müddətli borcların üzrə diskont dərəcələrinin hesablanması Şirkət bu bazarı digər kommersiya borclarına bazarından ayrıca bazar kimi nəzərə alır, çünki bu kreditlər Azərbaycan bank sektoruna eyni şərtlər, məqsədlər, şərtləndirmələr və kredit riskləri əsasında təqdim olunur.

Borcların üzrə açılış və bağlanış məbləğlərinin, həmçinin maliyyələşdirmə fəaliyyətləri ilə bağlı pul və qeyri-pul dəyişikliklərinin uzlaşdırılması aşağıda təqdim olunur:

	Məbləğ
1 Yanvar 2024	31,372
Pul axınları	
Məbləğlər	29,351
Əsas məbləğin ödənilməsi	(13,824)
Ödənilmiş əməliyyat xərcləri	(121)
Ödənilmiş faizlər	(3,594)
Qeyri-pul dəyişiklikləri	
Faiz xərci	4,483
31 dekabr 2024	47,667
Pul axınları	
Məbləğlər	8,701
Əsas məbləğin ödənilməsi	(21,617)
Ödənilmiş əməliyyat xərcləri	(77)
Ödənilmiş faizlər	(5,095)
Qeyri-pul dəyişiklikləri	
Faiz xərci	5,654
31 dekabr 2025	35,233

12. BURAXILMIŞ BORC QEYDLƏRİ

	31 Dekabr 2025	31 Dekabr 2024
Qiymətli kağızların Dövlət Reyestrində qeydiyyatda alınmış istiqrazlar	18,350	7,251
Qiymətli kağızlar üzrə hesablanmış faizlər	274	109
Buraxılış (origination) xərclərinin amortizasiyası	(177)	(78)
Cəmi buraxılmış borc qiymətli kağızlar	18,447	7,282

Buraxılmış borc qiymətli kağızları 31 dekabr 2025-ci il tarixinə (31 dekabr 2024-cü il: 7,281 min AZN) Azərbaycan Respublikasının Qiymətli Kağızlar üzrə Bakı Fond Birjasında listingə daxil edilmiş ümumi 18,447 min AZN məbləğində istiqrazları əks etdirir. Bunlara nominal dəyəri 100 AZN olan 90,000 ədəd və nominal dəyəri 170 AZN olan 30,000 ədəd qiymətli kağız daxildir. Kupon faiz dərəcəsi ABŞ dolları istiqrazları üzrə 9%, AZN istiqrazları üzrə isə 15% təşkil edir.

İstiqrazlar üzrə faizlər rüblük olaraq ödənilir. İstiqraz sahibləri müddət sonunda əsas məbləğin ödənilməsini tələb etmək hüququna malikdirlər. İkincil bazarlarda istiqrazların alqı-satqısı üzrə heç bir məhdudiyyət mövcud deyildir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

İstiqrazların açılış və bağlanış məbləğlərinin, həmçinin maliyyələşdirmə fəaliyyətləri üzrə müvafiq pul və qeyri-pul dəyişikliklərinin uzlaşdırılması aşağıda təqdim olunur:

	Məbləğ
1 Yanvar 2024	9,000
Pul axınları	
Məbləğlər	4,250
Əsas məbləğin ödənilməsi	(6,000)
Ödənilmiş əməliyyat xərcləri	(65)
Ödənilmiş faizlər	(751)
Qeyri-pul dəyişiklikləri	
Faiz xərci	847
31 dekabr 2024	7,281
Pul axınları	
Məbləğlər	13,826
Əsas məbləğin ödənilməsi	(1,499)
Ödənilmiş əməliyyat xərcləri	(141)
Ödənilmiş faizlər	(1,020)
Qeyri-pul dəyişiklikləri	
Faiz xərci	1,200
31 dekabr 2025	18,447

13. İCARƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
İcarə ödənişləri	687	581
Maliyyə xərcləri	881	496
Cəmi icarə öhdəlikləri	1,567	1,077

31 dekabr 2025-ci il tarixinə gələcək minimal icarə ödənişləri üzrə öhdəlik aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Minimal icarə ödənişləri		
	Bir il ərzində	Bir ildən beş ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	785	880	1,665
Maliyyə xərcləri	(98)	-	(98)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə xalis cari dəyər	687	880	1,567

31 dekabr 2024-cü il tarixinə gələcək minimal icarə ödənişləri üzrə öhdəlik aşağıdakı kimi olmuşdur:

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Minimal icarə ödənişləri			
	Bir il ərzində	Bir ildən beş ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	622	539	1,161
Maliyyə xərcləri	(41)	(43)	(83)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə xalis cari dəyər	581	496	1,078

İlin əvvəlinə və sonuna olan icarə öhdəlikləri üzrə məbləğlərin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklərlə üzləşdirilməsi aşağıdakı kimi göstərilir:

	Məbləğ
1 yanvar 2024-cü il	918
Pul vəsaitlərinin hərəkəti	
Əsas hissənin ödənişi	(607)
Ödənilmiş faiz	(143)
Nağdız dəyişiklik	
Düzəlişlər	711
Yeni icarələr	116
Faiz xərcləri	83
31 dekabr 2024-cü il	1,078
Pul vəsaitlərinin hərəkəti	
Əsas hissənin ödənişi	(539)
Ödənilmiş faiz	(92)
Nağdız dəyişiklik	
Yeni icarələr	1,020
Düzəlişlər	-
Faiz xərcləri	100
31 dekabr 2025-ci il	1,567

14. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
İşçilərə ödəniləcək vəsaitlər	877	957
Törəmə maliyyə alətləri *	401	100
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	-	-
Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək xidmət haqları	350	172
Ödəniləcək peşəkar xidmət haqları	-	-
Digər	61	63
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	1,689	1,292
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Ödəniləcək mənfəət vergisindən başqa digər vergilər	583	942
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	53	-
Digər	-	26
Cəmi digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	636	967
Cəmi digər öhdəliklər	2,325	2,259

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

* Təşkilat 31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərinə törəmə maliyyə alətləri üzrə müqavilələr bağlamışdır. Aşağıdakı cədvəldə öhdəlik kimi tanınmış törəmə maliyyə alətinin ədalətli dəyəri və onun nominal məbləği göstərilmişdir. Ümumi məbləğ əsasında təqdim olunan nominal məbləğ törəmə alətin əsas aktivinin, istinad dərəcəsinin və ya indeksin məbləğini əks etdirir və törəmə alətin dəyərindəki dəyişikliklərin ölçülməsi üçün baza rolunu oynayır. Nominal məbləğ hesabat ilinin sonuna qüvvədə olan əməliyyatların həcmi göstərir və kredit riskinin göstəricisi hesab edilmir.

	31 dekabr 2025-ci il			31 dekabr 2024-cü il		
	AZN			AZN		
	Şerti məbləğ	Ədalətli dəyər		Şerti məbləğ	Ədalətli dəyər	
		Aktiv	Öhdəlik		Aktiv	Öhdəlik
Xarici valyuta müqavilələri						
Forvardlar – xarici	7,650	-	(401)	7,650	-	(100)
Cəmi törəmə öhdəliyi		<u>-</u>	<u>(401)</u>		<u>-</u>	<u>(100)</u>

31 dekabr 2025-ci il tarixinə 547 min AZN (2024: 692 min AZN) pədəyərində məbləğ xarici valyuta törəmələri üzrə xalis nəticəyə daxil edilmiş xarici valyutada çatdırılmayan forvard müqavilələri üzrə xalis nəticələri özündə əks etdirir.

15. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2025 və 2024 tarixlərinə olan vəziyyətə görə saxlanılan nizamnamə kapitalı aşağıdakı kimidir:

Səhmdarlar	%	31 Dekabr 2025	%	31 Dekabr 2024
FINCA Microfinance Cooperatief U.A.	100%	3,756	100%	3,756
Nominal kapital	100%	3,756	100%	3,756

2025 və 2024-cü illərdə Şirkət müvafiq olaraq 2,256 milyon AZN (2024: 2,927 milyon AZN) məbləğində dividendlər elan etmişdir.

16. XALIS FAİZ GƏLİRİ

	31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə
Amortizasiya dəyəri ilə uçota alınmış maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
- müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz gəlirləri	21,196	20,361
Cəmi amortizasiya dəyəri ilə uçota alınmış maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri	21,196	20,361
Amortizasiya dəyəri ilə uçota alınmış maliyyə öhdəlikləri üzrə faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
- borc alınmış vəsaitlər üzrə faiz xərcləri	(5,654)	(4,243)
- buraxılmış borc qiymətli kağızları üzrə faiz xərcləri	(1,200)	(886)
- icarə öhdəlikləri üzrə faiz xərcləri	(100)	(83)
Cəmi amortizasiya dəyəri ilə uçota alınmış maliyyə öhdəlikləri üzrə faiz xərcləri	(6,955)	(5,212)
Xalis faiz gəlirləri	14,241	15,149

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

17. İNZİBATI VƏ ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

İnzibati və əməliyyat xərcləri aşağıdakı bəndlərdən ibarətdir:

	31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə
Əmək haqları və məvaciblər	(6,479)	(6,246)
İcbari sosial təminat öhdəlikləri	(1,159)	(1,790)
Müavinət, həvəsləndirici və digər mükafatlar	(955)	(1,139)
Amortizasiya və köhnəlmə xərcləri	(904)	(1,039)
Peşəkar xidmətlər	(1,564)	(930)
İnformasiya texnologiyaları üzrə peşəkar xidmətlər	(619)	(340)
İstehlak materialları və ofis təchizatı	(296)	(407)
Rabitə xərcləri	(377)	(479)
Marketinq xərcləri	(226)	(241)
Ezamiyyə xərcləri	(88)	(139)
Bank komissiyaları	(80)	(121)
Əyləncə xərcləri	(102)	(122)
Vergi ödənişləri (mənfəət vergisi istisna olmaqla)	(199)	(87)
Sığorta	(65)	(14)
Digər	(83)	(66)
Ümumi inzibati və əməliyyat xərcləri	(13,197)	(13,160)

18. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Təşkilat öz cari mənfəət vergisi ödənişlərini və aktivlər və öhdəliklər üzrə digər vergiləri fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qaydalarına əsasən hesablayır və qeydə alır və bu qaydalar adətən MHBS-dən fərqlənir.

Təşkilat, müəyyən xərclərin vergi bazasını hesablayarkən nəzərə alınmaması və müəyyən gəlirlərin vergi vergidən azad olması səbəbindən müəyyən daimi vergi fərqlərinə məruz qalır.

Təxirə salınmış vergi, maliyyə hesabatlılığı və vergi məqsədləri üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi effektini əks etdirir.

31 dekabr 2025 və 2024-cü il tarixlərində başa çatmış illər üzrə müvəqqəti fərqlər gəlir və xərclərin fərqli vaxtlarda və fərqli metodlarla tanınması və müəyyən aktivlər üçün vergi bazasında yer alan müvəqqəti fərqlərdən qaynaqlanır.

Aşağıdakı üzləşmədə istifadə edilən vergi dərəcəsi Azərbaycan Respublikası ərazisində fəaliyyət göstərən hüquqi şəxslərdən vergi qanunvericiliyinin tələbləri əsasında hesablanan 20%-lik vergi dərəcəsidir.

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Aşağıdakılarla əlaqədar təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri/(öhdəlikləri):		
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	933	877
Növbəti ilə keçirilmiş vergi zərəri	173	187
Əmlak və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər	313	215
Digər öhdəliklər	369	370
İcarə öhdəlikləri	-	-
Digər aktivlər	65	29
Borc alınmış vəsaitlər	(99)	(106)
Vergi zərərləri üzrə ehtiyat	(141)	(104)
İstifadə hüququ olan aktivlər	(294)	(204)
Uçota alınmamış təxirə salınmış vergi aktivləri	(700)	(698)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	619	566

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Təşkilat, müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə vergi bazasını azaldan fərqləri təxmin etmək üçün, aşağıdakı halları təhlil etmişdir:

- Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq, müştərilərə verilmiş kredit üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri vergi bazasını azaltmayan xərcdir;
- Müştərilərə kredit verilməsi nəticəsində yaranan zərərlər vergi bazasını azaldan xərcdir;

31 dekabr 2025 və 2024-cü il tarixlərində başa çatmış illər üzrə effektiv vergi dərəcəsi üzləşməsi aşağıda qeyd edilmişdir:

	31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət	1,938	3,470
Qanuni vergi dərəcəsi (20%) ilə hesablanmış vergi	(338)	(694)
Daimi fərqlərin vergi təsirləri	291	417
Tanınmamış təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivlərindəki dəyişikliklərin vergi təsirləri	(265)	(32)
Vergi zərərləri üzrə ehtiyatda dəyişiklik	(5)	(5)
Mənfəət vergisi xərci	(318)	(315)

	31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə
Cari mənfəət vergisi xərci	(265)	(272)
Cari ildə tanınmış təxirə salınmış mənfəət vergisi gəliri/(xərci)	(53)	(43)
Mənfəət vergisi xərci	(318)	(315)

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü
İlin əvvəlində – təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	566	461
Təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqlarında dəyişikliklər	53	105
İlin sonunda – təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	619	566

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

19. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ APARILAN ƏMƏLİYYATLAR

“Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər” adlı 24 sayılı BMUS standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- (a) Təşkilatın birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana təşkilatlar, törəmə müəssisələr, (b) eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Təşkilatın fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Təşkilatın fəaliyyətinə ortaq nəzarət həyata keçirən şəxslər;
- (c) Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Təşkilat tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- (d) Təşkilatın tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- (e) Təşkilatın və ya ana təşkilatın idarə heyətinin üzvləri;
- (f) (a) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (g) (d) və ya (e) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- (h) İş müddəti bitdikdən sonra Təşkilatın keçmiş işçiləri və ya Təşkilatın əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

Təşkilatın daxili siyasətinə əsasən, işçilərə, idarə heyətinin üzvlərinə, onların ailə üzvləri və yaxın qohumlarına, və müəssisənin idarəsi və nəzarətində olan digər şəxslərə kredit verilmir.

Şirkətin 31 dekabr 2025 və 2024-cü il tarixlərinə əlaqəli tərəflərə aid aşağıdakı qalıqları mövcud olmuşdur:

	31 dekabr 2025-ci il		31 dekabr 2024-cü il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Digər lər				
- Ana təşkilat	332	1,012	230	876
Digər öhdəliklər				
- Ana təşkilat	17	2,326	-	2,259
Borc alınmış vəsaitlər				
- Ana təşkilat	3,407	35,233	3,400	47,666

31 dekabr 2025 və 2024-cü il tarixlərində başa çatmış il üzrə məcmu gəlir hesabatına əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar nəticəsində yaranmış aşağıdakı məbləğlər daxildir:

	31 dekabr 2025-ci il tarixində başa çatmış il üzrə		31 dekabr 2024-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	
	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Əsas rəhbər heyətin müavinətləri				
- işçilərin qısamüddətli müavinətləri	(949)	(8.998)	(1,173)	(8.315)

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

	31 dekabr 2025-ci il tarixində baş a çatmış il üzrə		31 dekabr 2024-cü il tarixində baş a çatmış il üzrə	
	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
İnzibati və digər əməliyyat xərcləri (işçilərlə bağlı xərclər xaric olmaqla)				
- Ana təşkilat	(1,399)	(4,199)	(1,413)	(4,845)
Faiz xərci				
- Ana təşkilat	(321)	(6,955)	(311)	(5,212)

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

20. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Təşkilat müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə balansdan kənar risklər yarada biləcək maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir. Müxtəlif kredit risklərinə malik bu alətlər maliyyə vəziyyəti hesabatında öz əksini tapmamışdır.

Təşkilat balansdankənar öhdəliklər üzrə maliyyə və öhdəliklərində tətbiq edilən kredit nəzarət və idarəetmə siyasətindən istifadə edir.

Şirkət müştərilərdən və qarşı tərəflərdən təminat alır. Rəhbərlik hesab edir ki, əhəmiyyətli məbləğdə tanınmamış zərərər yaranmayacaq və buna görə də bu maliyyə hesabatlarında hər hansı ehtiyat tanınmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi – Azərbaycan Respublikasında bizneslərə təsir edən qanun və qaydalar tez-tez dəyişdiyindən, rəhbərliyin, Təşkilatın fəaliyyətinə tətbiq edilən belə qanunvericiliyi təfsiri müvafiq regional orqanların etirazı ilə üzləşə bilər. Son hadisələr vergi orqanlarının qanunvericiliyin təfsiri və dəyərləndirmələrində daha inadkar mövqe tutduğunu və keçmişdə problem yaşamayan əməliyyat və fəaliyyətlərin artıq etirazlarla üzləşə biləcəyi ehtimalının artdığını göstərir. Maliyyə dövrü vergi auditinin baş tutduğu ildən 3 təqvim ili öncəsinə qədər vergi auditi orqanlarına açıq saxlanılır. Bəzi müəyyən hallarda, yoxlamalar daha uzun dövrləri əhatə edə bilər.

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi inkişaf etməyə davam edir və bəzi hallarda təzad yaratmaqla fərqli vergi orqanları tərəfindən fərqli şəkildə təfsir edilərək, qanunvericilikdə, rəsmi elanlarda və məhkəmə qərarlarında sürətlə baş verən dəyişikliklərlə xarakterizə edilir. Vergilər, ağır cərimə, cəza və faiz ödənişi tətbiq etmək səlahiyyəti olan bəzi orqanlar tərəfindən keçirilən baxış və istintaqa tabedir. Vergi ili növbəti 3 təqvim ili ərzində vergi orqanlarına açıq saxlanılır; lakin bəzi hallarda bu müddət uzadıla bilər. Son hadisələr vergi orqanlarının qanunvericiliyin təfsiri və icrasında daha inadkar mövqe tutduğunu göstərir.

Bu hallar Azərbaycanda başqa ölkələrə nəzərən daha mühüm olan vergi riskləri yarada bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, Azərbaycanda tətbiq olunan vergi qanunvericiliyinə, rəsmi açıqlamalara və məhkəmə qərarlarına əsasən vergi öhdəliklərini adekvat şəkildə təmin etmişdir. Lakin müvafiq orqanların təfsirləri bundan fərqlənə bilər və bu orqanların öz təfsirlərini icraya qoyduqları halda, bunun maliyyə hesabatlarına olan təsiri mühüm ola bilər.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

21. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Ədalətli dəyər – aktivin satılması və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ölçmə tarixində mövcud bazar şəraitində əsas (və ya ən əlverişli) bazarda nizamlı əməliyyat nəticəsində əldə ediləcək və ya ödəniləcək qiymətdir (yəni çıxış qiyməti), həmin qiymətin birbaşa müşahidə edilə bilib-bilməməsindən və ya digər qiymətləndirmə metodları ilə təxmin edilməsindən asılı olmayaraq.

Ədalətli dəyər iyerarxiyası

Şirkət ədalətli dəyərləri aşağıdakı iyerarxiya üzrə ölçür və bu, ölçmələrdə istifadə olunan giriş məlumatlarının əhəmiyyətini əks etdirir:

- **Səviyyə 1:** aktiv bazarda eyni maliyyə aləti üçün kotirovka olunmuş (düzəliş edilməmiş) bazar qiymətləri.
- **Səviyyə 2:** Səviyyə 1-dəki kotirovka qiymətlərindən fərqli, lakin birbaşa və ya dolayı yolla müşahidə edilə bilən giriş məlumatları. Bu kateqoriyaya aşağıdakılar daxildir: oxşar alətlər üçün aktiv bazarlarda kotirovka qiymətləri, daha az aktiv bazarlarda oxşar alətlər üçün kotirovka qiymətləri və ya bütün mühüm giriş məlumatları birbaşa və ya dolayı yolla bazar məlumatlarından əldə edilən qiymətləndirmə metodları.
- **Səviyyə 3:** müşahidə edilə bilməyən giriş məlumatlarına əsaslanan ölçmələr. Bu kateqoriyaya qiymətləndirmə metodunda istifadə olunan və bazar məlumatlarına əsaslanmayan giriş məlumatlarının maliyyə alətinin dəyərinə əhəmiyyətli təsir göstərdiyi bütün halları daxildir.

31 dekabr 2025 və 2024-cü il tarixlərinə Şirkət ədalətli dəyərlə ölçülən törəmə maliyyə alətlərinə malik olmuşdur (Qeyd 14).

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərlə ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərlərini göstərir və hər bir ədalətli dəyər ölçməsinə müvafiq iyerarxiya səviyyəsinə görə təhlil edir..

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Qiymətləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (1-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (2-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (3-cü Səviyyə)	Cəmi
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Pul vəsaitləri və onların	31 dekabr 2025-ci il	6,582			6,582
Müştərilərə verilmiş	31 dekabr 2025-ci il			62,956	62,956
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2025-ci il			495	495
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
Borc vəsaitləri	31 dekabr 2025-ci il			35,233	35,233
Buraxılmış borc qiymətli	31 dekabr 2025-ci il			18,447	18,447
İcarə öhdəlikləri	31 dekabr 2025-ci il			1,567	1,567
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2025-ci il			1,289	1,289

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Qiymətləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (1-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (2-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (3-cü Səviyyə)	Cəmi
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31 dekabr 2024-cü il	8,507	-	-	8,507
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	31 dekabr 2024-cü il	-	-	63,920	63,920
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2024-cü il	-	-	376	376

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Qiymətləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (1-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (2-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (3-cü Səviyyə)	Cəmi
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
Borc vəsaitləri	31 dekabr 2024-cü il	-	-	47,666	47,666
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	31 dekabr 2024-cü il	-	-	7,281	7,281
İcarə öhdəlikləri	31 dekabr 2024-cü il	-	-	1,078	1,078
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2024-cü il	-	-	1,192	1,192

Ədalətli dəyərin balans dəyərində yaxın olduğu aktivlər və öhdəliklər

Likvid olan və ya qısa müddətli öhdəliyə malik (üç aydan az) maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri üçün balans dəyərlərinin onların ədalətli dəyərində yaxın olduğu qəbul edilir. Bu yanaşma həmçinin tələbli depozitlərə, konkret müddəti olmayan və dəyişkən faiz dərəcəli maliyyə alətlərinə də tətbiq edilir.

Sabit və dəyişkən faizli maliyyə alətləri

Kotirovka olunan borc qiymətli kağızları üçün ədalətli dəyərlər bazar kotirovka qiymətləri əsasında müəyyən edilir. Kotirovka olunmayan borc alətlərinin ədalətli dəyərləri isə oxşar şərtlərə, kredit riskinə və qalan müddətlərə malik borc alətləri üçün mövcud faiz dərəcələri istifadə edilməklə gələcək pul axınlarının diskontlaşdırılması yolu ilə qiymətləndirilir.

22. CAPITAL RİSKİNİN İDARƏ OLUNMASI

Şirkət kapitalını elə idarə edir ki, Şirkət fəaliyyətini fasiləsiz (going concern) davam etdirə bilsin və borc və kapital balansının optimallaşdırılması vasitəsilə maraqlı tərəflər üçün gəlirliliyi maksimuma çatdırsın. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının tələbinə əsasən, Şirkət minimum tənzimləyici ümumi kapital tələbi olan 300 min AZN məbləğinə riayət etməlidir.

Şirkətin kapital idarəetməsi üzrə rəhbərliyin əsas məqsədləri Şirkətin fasiləsiz fəaliyyət göstərə bilməsini təmin etmək və kredit verənlər və investorlarla bağlanmış kovenantlara uyğunluğu qorumaqdır. Bu proses gündəlik əsasda proqnozlaşdırılan və faktiki məlumatlar əsasında həyata keçirilir və müvafiq hesablamalar ilə aylıq hesabatlar Şirkətin İdarə Heyəti və baş mühasib tərəfindən yoxlanılır və imzalanır.

23. RİSKLƏRİN İDARƏ OLUNMASI SİYASƏTİ

Risklərin idarə olunması Şirkətin bankçılıq fəaliyyətinin əsas hissəsini təşkil edir və Şirkətin əməliyyatlarının mühüm elementidir.

Şirkətin fəaliyyətinə xas olan əsas risklər aşağıdakılarla bağlıdır:

- Kredit riskləri;
- Likvidlik riski;
- Bazar riski.

Şirkət effektiv və səmərəli risk idarəetmə proseslərinin mövcud olmasının vacibliyini qəbul edir. Bunun təmin edilməsi üçün Şirkət risklərin idarə olunması çərçivəsini yaratmışdır və bu çərçivənin əsas məqsədi Şirkəti risklərdən qorumaq və onun fəaliyyət göstəricilərinə dair məqsədlərə nail olmasına imkan yaratmaqdır.

Risklərin idarə olunması strukturu. İdarə Heyəti risklərin müəyyən edilməsi və nəzarətinə görə son məsuliyyət daşıyır; lakin risklərin idarə olunması və monitorinqi üçün ayrıca müstəqil orqanlar fəaliyyət göstərir.

İdarə Heyəti. İdarə Heyəti ümumi risk idarəetmə yanaşmasına görə məsuliyyət daşıyır və risk strategiyaları və prinsiplərini təsdiq edir.

Audit Komitəsi. Audit Komitəsi rüblük əsasda Daxili Audit tərəfindən təqdim olunan risklərlə bağlı hesabatları nəzərdən keçirir və müəyyən edilmiş problemlərin aradan qaldırılması üzrə rəhbərlik tərəfindən görülen

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

tədbirləri izləyir. Audit Komitəsi həmçinin xarici auditorlar tərəfindən aşkar edilmiş nəticələrin müzakirəsində iştirak edir.

Digər komitələr. Risklərin idarə olunması üzrə əlavə tədbirlərin görülməsi məqsədilə Şirkət daxilində daimi işçi komitələr yaradılmışdır:

- Aktiv və Öhdəliklərin İdarə Olunması Komitəsi (ALMC) - bu komitə aylıq əsasda növbəti 12 ay üçün proqnozlaşdırılan likvidliyi nəzərdən keçirir. Likvidlik proqnozları gözlənilən kredit verilişləri, maliyyələşmə planları və digər pul hərəkətləri əsasında hazırlanır. ALMC yeni borcların üzrə qərarlar qəbul edir, açıq valyuta mövqeyini və maliyyə institutları ilə əməliyyatlar üzrə qarşı tərəf limitlərini müəyyən edir, kredit verənlərlə kovenantlara nəzarət edir, aktiv və öhdəliklərin müddət strukturu ilə bağlı məsələləri araşdırır və uyğunsuzluqların aradan qaldırılması üçün Maliyyə Departamentinə tövsiyələr verir.

- Kredit Departamentləri - Şirkətin kreditlərinin keyfiyyətini qiymətləndirir və dəyərsizləşmə ehtiyatları üzrə tövsiyələr hazırlayır. Kredit Departamenti kredit riskinin idarə olunması metodologiyasının icrasına nəzarət edir, kredit riskinin minimallaşdırılması istiqamətində tədbirlər görür və kredit riski daşıyan əməliyyatlar üzrə qərarlar qəbul edir. Bu departament filiallar üçün kredit limitləri müəyyən edir, kredit riskinin təhlilini aparır və ona nəzarət edir.

Maliyyə Departamenti. Maliyyə Departamenti Şirkətin aktiv və öhdəliklərinin gündəlik idarə olunmasına, likvidlik mövqeyinin hesablanması və planlaşdırılmasına, həmçinin Şirkətin əməliyyat sahələri arasında pul və pul ekvivalentlərinin yenidən bölüşdürülməsinə cavabdehdir. Maliyyə Departamenti ALMC tərəfindən müəyyən edilmiş limitlərin və likvidlik əmsallarının tətbiqinə və ALMC-nin likvidlik riskinin optimallaşdırılması üzrə qərarlarının icrasına nəzarət edir.

Daxili Audit. Daxili Audit risklərin idarə olunması prosesini müstəqil şəkildə yoxlayır, aşkar edilmiş çatışmazlıqlar barədə rəhbərliyi məlumatlandırır və risk idarəetmə prosesinin təkmilləşdirilməsi üzrə müvafiq tövsiyələr verir.

Risqlərin ölçülməsi və hesabatlandırma sistemləri. Risklərin idarə olunması metodunun seçimi risk faktorlarından asılıdır və bu faktorlar Şirkətin maliyyə vəziyyətinə mənfi təsir göstərə biləcək risklərin nisbi əhəmiyyətini və ya ehtimalını müəyyən edir. Şirkət hər bir riski ayrıca təhlil və ölçməklə yanaşı, ümumi risklərin səviyyəsini də müəyyən edir. Beləliklə, hər bir risk növü üzrə aşağıdakı risk ölçmə metodları tətbiq edilir:

- kredit portfeli üzrə kredit riskinin təhlili və kredit risk əmsalları;
- balansdankənar risk;
- faiz dərəcəsi riski - aktiv və öhdəliklərin müddət strukturu və faiz dərəcəsi boşluğu (gap) analizi;
- likvidlik riski - yerli və xarici valyutada ödənişlərin gap analizi; likvidlik əmsallarının təhlili, likvidlik ehtiyatının müəyyən edilməsi;
- valyuta riski - xarici valyutada ödənişlərin gap analizi; valyuta mövqeyinin təhlili;
- əməliyyat riski - Şirkətin maliyyə vəziyyətinə təsir edən bütün əməliyyatlar üzrə risk; əməliyyatların yekunlaşdırılması üçün zəruri olan fəaliyyətlərin (başlatma, icra və nəzarət kimi) ayrılmasını təmin edən sistemlər tətbiq edilmişdir.

Risk ölçmə metodları Şirkətin fəaliyyətləri zamanı yarana biləcək gözlənilən zərəri əks etdirir. Hər ay ayrı-ayrı risklərin təhlili əsasında Maliyyə Departamenti risklərin cari vəziyyəti və onların əsas səbəb amilləri barədə nəticələr hazırlayır.

Xüsusilə, aylıq ALMC iclaslarında faiz dərəcəsi, likvidlik, valyuta və digər bazar risklərinin vəziyyəti barədə hesabatlar təqdim olunur.

Funksional risklərin (əməliyyat - texnoloji, hüquqi, strateji və reputasiya riskləri) vəziyyəti də hər ay İdarə Heyətinə hesabatlanır. Bu hesabatlar hər rübdə keçirilən İdarə Heyəti və Audit Komitəsi iclaslarında nəzərdən keçirilir.

Risqlərin azaldılması. Şirkət risklərin azaldılması üçün, digər üsullarla yanaşı, aşağıdakı metodlardan istifadə edir:

- Kredit riskinin azaldılması üçün zəmanət və girovların qəbul edilməsi;
- Diversifikasiya - bir-biri ilə əlaqəli olmayan aktivlərin seçimi.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Kredit riski

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə kredit riskinin ölçülməsi

Kredit riskləri bazar şəraiti, gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti və zamanda olan dəyişikliklər nəticəsində dəyişdiyindən, risklərin idarə edilməsi məqsədilə kredit riskinin ehtimal edilməsi qəlizdir və modellərdən istifadəni tələb edir. Aktivlər portfelinin kredit riskinin dəyərləndirilməsi, defolt ehtimalına olduqda, əlavə olaraq müvafiq zərər nisbətlərinin və qarşı tərəflər arasında defolt korrelyasiyaların qiymətləndirilməsinə gətirib çıxarır. Təşkilat, risklərin idarə edilməsi hesabatlılığı məqsədilə kredit həcmi kredit riskinə məruz qalma kimi nəzərə alır və birləşdirir. Təşkilat kredit riskini Defolt Ehtimalı (DE), Defolt Vəziyyətində Riskə Məruz Qalma (DVRMQ) və Defolt Zamanı Yaranan Zərərdən (DYZZ) istifadə etməklə müəyyənləşdirir. Bu 9 sayılı MHBS çərçivəsində GKİ-nin ölçülməsi üçün istifadə olunan yanaşma ilə eynidir.

Ehtimal olunan kredit itkisinin ölçülməsi

IFRS 9 dəyərsizləşmə üçün kredit keyfiyyətində ilkin tanınmadan sonra baş verən dəyişikliklərə əsaslanan “üç mərhələli” modeli müəyyən edir:

- İlkin tanınma zamanı kredit-impaired olmayan maliyyə aləti “Mərhələ 1” kimi təsnif edilir və şirkət tərəfindən davamlı olaraq kredit riski monitoring edilir;
- İlkin tanınmadan sonra kredit riskində əhəmiyyətli artım (KRƏA) müəyyən edilərsə, maliyyə aləti “Mərhələ 2”-yə keçirilir, lakin hələ kredit-impaired hesab edilmir;
- Maliyyə aləti kredit-impaired olduqda “Mərhələ 3”-ə keçirilir.
- Mərhələ 1-də olan maliyyə alətləri üzrə GKİ növbəti 12 ay ərzində baş verə biləcək defolt hadisələrindən yaranan gözlənilən kredit itkisinin hissəsi qədər ölçülür. Mərhələ 2 və 3-də olan alətlər üzrə GKİ ömürlük əsasda ölçülür;
- IFRS 9-a əsasən GKİ ölçülməsində əsas prinsip onun forward-looking (gələcəyə yönəlik) məlumatları nəzərə almasıdır;
- Alınma və ya yaradılma zamanı kredit-impaired olan maliyyə aktivləri ilkin tanınma zamanı kredit-impaired olan aktivlərdir və onların GKİ-i həmişə ömürlük əsasda (Mərhələ 3) ölçülür.

Kredit riskində əhəmiyyətli artım

İlkin tanınmadan sonra maliyyə aləti üzrə defolt riskində əhəmiyyətli artımın baş verməsini müəyyən edərkən Təşkilat əlavə xərc və səy tələb olunmadan mövcud və müvafiq məlumatlar əsasında məntiqli və sübutlarla dəstəklənən parametrlərdən istifadə edir. Bu zaman Təşkilatın tarixi məlumatlarından və kredit dəyərləndirilməsi üzrə mütəxəssis rəylərindən, gələcəyönümlü məlumatlardan, eləcə də həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət baxımından məlumatlardan və təhlillərdən istifadə olunur. Bu dəyərləndirmənin əsas məqsədi aşağıda göstərilənləri müqayisə etməklə kredit riskində əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verib-vermədiyini təyin etməkdir:

- Hesabat tarixinə defolt ehtimalının qalan faydalı ömrü;
- Verilmiş kreditin tanınması tarixində təxmin edilmiş ömürlük DE-nin cari tarixə qalan faydalı ömrü (əvvəlcədən ödəmə ehtimalları üzrə dəyişiklik üçün müvafiq olaraq düzəlişlər edilməklə).

Təşkilat kredit riskində mühüm artımın olub-olmadığını müəyyənləşdirmək üçün 3 meyardan istifadə edir:

- Defolt ehtimalındakı hərəkətlərə əsaslanan kəmiyyət xarakterli test;
- Düzümlülük statusu; və
- Ödənişlərin 30 gündən artıq gecikməsi.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

“Dözümlülük” yenidənqurma zamanı baş verir, məsələn borc götürənin maliyyə vəziyyətinin kreditin verildiyi tarixlə müqayisədə pisləşməsi və kreditin ödəniş sxemində dəyişiklik üçün müraciət etməsi nəticəsində faizlərin ya əsas məbləğin ödənilməsi müddətinin uzadılması. Şərtlərin yenilənməsi yalnız, Təşkilatın müvafiq bölməsi borc götürənin yenilənmiş ödəmə cədvəlinə uyğun hərəkət etmə qabiliyyətinin olduğuna inandığı halda baş verir.

Əsas senaridən istifadə etməklə müxtəlif iqtisadi ssenarilər əsasında həm ilkin tanınma anında, həm də sonrakı hesabat tarixlərində DE parametri təyin edilir. Müxtəlif iqtisadi ssenarilər istifadə edildikdə müxtəlif DE nəticələri əldə edilir. Bu müxtəlif ssenarilərin hər birinin ağırlıqlı ortalaması ilə əldə edilən DE istifadə edilməklə kredit riskində əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verib-vermədiyi təyin edilir. Gələcəkyönümlü məlumatlara iqtisadiyyat sahəsi üzrə mütəxəssislərin, maliyyə təhlilçilərinin, dövlət orqanlarının, müvafiq məlumat mərkəzlərinin və bənzər təşkilatların hazırladığı hesabatlar əsasında Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək perspektivləri, eləcə də faktiki və proqnozlaşdırılan iqtisadi məlumatlar əsasında müxtəlif daxili və kənar mənbələrdən əldə edilən məlumatlar daxildir.

Defoltun tərifı

Defoltun tərifı GKİ-nin müəyyənləşməsində mühüm ünsürdür. Defolt, GKİ-lərin ölçülməsinə və kredit riskində mühüm artımın identifikasiyasına təsir edən defolt ehtimalının (DE) komponenti olduğu üçün, onun tərifı GKİ-lərin məbləğinin ölçülməsində və zərər müavinətinin 12 aylıq yoxsa ömürlük GKİ-yə əsaslandığının müəyyənləşməsində istifadə edilir.

Təşkilat aşağıdakıları defolt hadisəsini təşkil edən amillər olaraq nəzərə alır:

- Müqavilənin bitmə tarixindən 90 və ya daha artıq gün keçməsi; və ya
- Müqavilədə qeyd edilən kredit öhdəliklərinin Təşkilat tərəfindən tam şəkildə qarşılınmasının mümkün olmaması.

Defoltun tərifı müxtəlif aktivlərin müxtəlif xüsusiyyətlərini əks etdirmək üçün müvafiq qaydada modifikasiya edilir. Borc almış şəxsin kredit öhdəliklərini yerinə yetirməyəcəyini dəyərləndirərkən Təşkilat həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət göstəricilərini nəzərə alır. Kredit üzrə ödənişin gecikməsi və eyni şəxs tərəfindən digər bir öhdəliyin ödənilməməsi kimi kəmiyyət göstəriciləri təhlil zamanı istifadə edilən əsas məlumatlardandır. Defolt ehtimalını hesablayarkən, Təşkilat daxilə işlənib hazırlanmış və ya kənar şəxslər tərəfindən təchiz edilmiş müxtəlif məlumat mənbələrindən istifadə edir.

Aşağıdakı diaqramda 9 sayılı MHBS-in dəyərsizləşmə tələbləri göstərilmişdir (satın alınmış və ya yaranmış olaraq kredit üzrə dəyərsizləşməyə məruz qalan maliyyə aktivləri istisna olmaqla):

1-ci Mərhələ (İlkin tanınma)	2-ci Mərhələ (İlkin tanınmadan sonra kredit riskində mühüm artım)	3-cü Mərhələ (Kredit üzrə dəyərsizləşməyə məruz qalan aktivlər)
12 aylıq ehtimal olunan kredit itkisi	Ömürlük ehtimal olunan kredit itkisi	Ömürlük ehtimal olunan kredit itkisi

3-cü Mərhələdəki kredit üzrə dəyərsizləşməyə məruz qalan aktivlər, 2-ci Mərhələyə keçməzdən öncə Müqavilənin əhəmiyyətli kredit öhdəliklərini qarşıladıqdan sonra 6 aylıq sınaq müddətinə məruz qalır.

Silinmələr

Mütəmadi olaraq kollektiv tarixi olaraq kreditlərin geri qayıtması üzrə aparılan təhlillər nəticəsində, bir neçə ay defolt vəziyyəti davam edən (“ADV”) kreditlər üzrə əlavə vəsaitlərin əldə edilməsi gözlənilmədikdə, Təşkilatın siyasətinə uyğun olaraq kreditlər kollektiv şəkildə silinir.

Maliyyə aktivləri üzrə ödənilməmiş, hesabatlılıq tarixində silinmiş və icra tədbirləri davam edən məbləğ 2,542 min AZN təşkil edir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Oxşar kredit riski xüsusiyyətlərinə əsasən qruplaşdırma

Maliyyə aktivləri DE hesablanması məqsədilə 2 seqmentə bölünmüşdür:

- Kiçik (3,400 AZN qədər olan kredit məbləğləri);
- Böyük (3,402 AZN-dən böyük olan kredit məbləğləri).

Yuxarıda qeyd edilən seqmentlər, böyük seqmentin nisbətən daha ciddi dəyərləndirmə nümayiş etdirdiyini bəyan edərək, müştərinin kredit qabiliyyətinin dəyərləndirilməsini əks etdirir. Defolt dərəcələri arasında fərq seqmentlər arasında maksimallaşdırıldığı kimi, tarixi defolt dərəcəsi də ciddilik göstəricisi kimi istifadə edilmişdir.

Reyting modeli

Bütün mövcud informasiya (məhsul qrupları, fəaliyyət sahələri və s.) hər bir seqment üçün daxili reytingləri formalaşdırmaq üçün istifadə olunur. Bu yolla, eyni risk xüsusiyyətlərinə sahib qruplar yaradılır və seqmentin DE əyrisinə düzəliş etmək üçün istifadə edilir.

Kredit riskində əhəmiyyətli artma

Cari hesabat tarixində maliyyə aləti üzrə qalıq ömürlük DE, bu maliyyə alətinin riskin ilk dəfə tanındığı hesabat tarixində gözlənilən qalıq ömürlük DE-yə nisbətən 20% artıqda Təşkilat maliyyə alətinin əhəmiyyətli dərəcədə kredit riskinin artmasına məruz qaldığını hesab edir.

GKİ-nin ölçülməsi

GKİ-nin ölçülməsində əsas faktorlar aşağıdakı dəyişənlərin strukturudur:

- Defolt Ehtimalı (DE);
- Defolt Zamanı Yaranan Zərər (DZYZ);
- Defolt Vəziyyətində Riskə Məruz Qalma (DVRMQ).

Bu parametrlər ümumi olaraq daxilə tərtib olunmuş statistik modellər və digər tarixi məlumatlar əsasında əldə edilir.

Defolt Ehtimalı (DE)

DE, borcalanın maliyyə öhdəliyi üzrə defolt vəziyyətini (yuxarıdakı “Defolt və kredit üzrə dəyərsizləşmə anlayışına görə”) ya da sonrakı 12 ay ərzində (12 aylıq DE) və ya öhdəliyin qalan ömrü boyu (ömürlük DE) ödəmə ehtimalını əks etdirir.

Ömürlük DE, mövcud 12 aylıq DE-yə bir ödəmə profilini tətbiq edərək tətbiq edilir. Ödəniş müddəti, kreditlərin ömürlük ilkin tanıma nöqtəsindən etibarən defolt vəziyyətinin necə inkişaf etdiyinə nəzarət edir. Ödəmə müddəti tarixi müşahidə edilmiş məlumatlara əsaslanır və portfel və kredit dərəcələri qrupundakı bütün aktivlər arasında eyni olduğu qəbul edilir. Bu, tarixi təhlil ilə dəstəklənir.

Defolt Ehtimalı, ehtimal dərəcələrinə əsaslanan etibarlılıq funksiyası ilə modeləşdirilir.

Ehtimal dərəcələri yarı parametrik bir model olan Koks adlanan nisbi ehtimallar modeli ilə əldə edilir. Bu model dəyişənlər üzrə təsir üçün amillərin sadə formasından və müstəqil parametrlərin dəqiq dəyərindən istifadə edir. Əsas parametrlər qeyri-parametrik metodlarla əldə edilir. Makroiqtisadi mərhələlər zamandan asılı bir dəyişən vasitəsilə birbaşa ehtimal funksiyasına daxil edilə bilər. Əldə edilən ehtimal nisbətlərindən həmin zaman kəsiyi (“Pit”) DE, yeni müvafiq bir tarixə təyin edilmiş son DE alınır.

Koks modeli üzrə nisbi ehtimallar modelinin müşahidə müddəti 5 ildir.

Defolt zamanı yaranan zərər (DZYZ)

DZYZ defoltun baş verməsi zamanı ehtimal olunan zərərin həcmi təyin edir. Təşkilat DZYZ-nin parametrlərini defolt etmiş qarşı tərəflərə irəli sürülmüş tələblərin nəticəsində əldə edilmiş bərpa dərəcələri ilə bağlı tarixçəyə əsasən qiymətləndirir. DZYZ yalnız pul vəsaitləri şəklində geri qaytarılmış məbləğləri nəzərə alır. DZYZ diskont amili olaraq EFD-dən (Effektiv Faiz Dərəcəsi) istifadə etməklə diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkəti əsasında hesablanır.

"FINCA AZERBAIJAN" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Təminatlı kreditlər üzrə girov dəyərlərindən, təminatsız və zəmanətli kreditlər üzrə isə bərpa faizlərindən istifadə edilir.

Defolt vəziyyətində riskə məruz qalma (DVRMQ)

DVRMQ Təşkilatın defolt zamanı növbəti 12 aylıq müddətdə (12 aylıq) və ya ömürlük (ömürlük DVRMQ) ehtimal olunan məbləğlərinə əsaslanır.

Gələcəyönümlü məlumatların daxil edilməsi

Təşkilat gələcəyönümlü məlumatı həm kredit riskin dəyərləndirilməsində həm də GKİ ölçülməsində daxil edir.

Təşkilat keçmiş məlumatların təhlillərini istifadə edərək kredit riskinin və kredit itkisinin portfel üçün olan əsas səbəblərini aşkarlamış və sənədləşdirmişdir, makroiqtisadi dəyişikliklərin DE və bərpa faizlərinə olan təsirini dəyərləndirmişdir. Təhlildə iştirak edən makroiqtisadi dəyişən, ÜDM-in təbii artım tempidir.

Kredit riskinə maksimum məruz qalma. Təşkilatın kredit riskinə maksimum məruz qalması çox dəyişkəndir və ümumi iqtisadi və fərdi risklərdən asılıdır.

Aşağıdakı cədvəl balans və balansdankənar maddələr üzrə kredit riskinə maksimum məruz qalmanı əks etdirir. Balansda olan maliyyə aktivləri üçün maksimum məruz qalma əvəzləşdirmə və girovun dəyəri nəzərə alınmamışdan öncə bu aktivlərin balans dəyəri hesab olunur. Şərti öhdəliklər və kredit verilməsi üzrə təəhhüdlərlə bağlı Təşkilatın məruz qaldığı risk məbləği, bütün qarşılıqlı tələblər, girovlar və zəmanətlər dəyərsiz hesab olunduğu təqdirdə bu alətlər üzrə müqavilə dəyəri həcmində nəzərə alınır.

Kredit riskinə maksimum məruz qalma aşağıda göstərilmişdir:

Kredit riskinə maksimum ekspozisiya cədvəli aşağıdakı kimidir:

	Maksimum məruz qalma	Qoyulmuş girov	Xalis məruz qalma
31 dekabr 2025-ci il			
Banklarda yerləşdirilmiş vəsaitlər	6,582	-	6,582
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	62,956	-	62,956
Digər maliyyə aktivləri	495	-	495
31 dekabr 2024-cü il			
Banklarda yerləşdirilmiş vəsaitlər	8,507	-	8,507
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	63,920	-	63,920
Digər maliyyə aktivləri	376	-	376

Girov və digər kredit əlavələrinin təhlili

Təşkilat, kredit itkisi hesab edilən maliyyə aktivləri üçün girov təminatını yaxından izləyir, çünki Təşkilatın potensial kredit itkisini azaltmaq üçün girov sahibi olma ehtimalı daha yüksəkdir. Potensial zərərləri azaltmaq üçün saxlanılan kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri və əlaqəli girovlar aşağıda göstərilmişdir:

	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Amortizasiya olunmuş dəyər	Girovun ədalətli dəyəri
Defolt vəziyyətində kredit portfleli (3-cü Mərhələ)				
Kiçik kreditlər	3,555	(1,899)	1,656	-
İri kreditlər	923	(1,277)	(354)	-
Cəmi	4,478	(3,176)	1,302	-

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Amortizasiya olunmuş dəyər	Girovun ədalətli dəyəri
31 dekabr 2024-cü il				
Defolt vəziyyətində kredit portfeli (3-cü Mərhələ)				
Kiçik kreditlər	3,744	(1,905)	1,839	-
İri kreditlər	(421)	(377)	(798)	-
Cəmi	3,323	(2,282)	1,041	-

Aşağıdakı cədvəl Təşkilatın verdiyi kredit üzrə dəyərsizləşmiş kiçik kreditlər üzrə KMN əmsallarının paylanmasını əks etdirir:

2025				
Kreditin Dəyərə Nisbəti (KDN)	Cəmi kredit portfeli		Kredit üzrə dəyərsizləşmə üzrə kredit portfeli (3-cü Mərhələ)	
	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı
Girovsuz	25,928	(1,751)	923	(886)
Cəmi	25,928	(1,751)	923	(886)

2024				
Kreditin Dəyərə Nisbəti (KDN)	Cəmi kredit portfeli		Kredit üzrə dəyərsizləşmə üzrə kredit portfeli (3-cü Mərhələ)	
	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Ümumi balans dəyəri	Zərər Ehtiyatı
Girovsuz	13,335	(670)	(420)	(381)
Cəmi	13,335	(670)	(420)	(381)

Aşağıdakı cədvəldə KDN-nin Təşkilatın kredit üzrə dəyərsizləşmiş iri kreditlər portfeli üçün paylanması göstərilir:

2025				
Kreditin Dəyərə Nisbəti (KDN)	Cəmi kredit portfeli		Kredit üzrə dəyərsizləşmə üzrə kredit portfeli (3-cü Mərhələ)	
	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Ümumi balans dəyəri	Zərər Ehtiyatı
Girovsuz	41,341	(2,562)	3,555	(1,899)
Cəmi	41,341	(2,562)	3,555	(1,899)

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Kreditin Dəyərə Nisbəti (KDN)	2024			
	Cəmi kredit portfeli		Kredit üzrə dəyərsizləşmə üzrə kredit portfeli (3-cü Mərhələ)	
	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Ümumi balans dəyəri	Zərər Ehtiyatı
Girovsuz	54,305	(3,050)	3,743	(1,904)
Cəmi	54,305	(3,050)	3,743	(1,904)

Balansdankənar risklər. Təşkilat balansdankənar risklərin idarə olunması üçün əsasən balans üzrə mövcud risklərin idarəsində tətbiq etdiyi eyni idarə siyasətindən istifadə edir. Kredit verilməsi üzrə öhdəliklərin dəyərləndirilməsi zamanı müştərilər və qarşı tərəflər müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə tətbiq edilən eyni təhlillərə məruz qalırlar. Qarşı tərəfin gücündən əməliyyatın mahiyyətindən ibarət olaraq qarşı tərəfdən girovun təmin edilməsi istənilə bilər.

Coğrafi konsenterasiya. Təşkilatın 31 dekabr 2025-ci il tarixində maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin coğrafi konsenterasiyası aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Azərbaycan Respublikası	İƏT ölkələri	Qeyri-İƏT ölkələri	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivaletləri	6,582	-	-	6,582
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	62,956	-	-	62,956
Digər maliyyə aktivləri	-	495	-	495
Cəmi maliyyə aktivləri	69,538	495	-	70,033
Borc alınmış vəsaitlər	9,486	14,238	11,509	35,233
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	18,447	-	-	18,447
İcarə öhdəlikləri	1,567	-	-	1,567
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,273	-	-	2,273
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	31,773	14,238	11,509	57,520
Xalis mövqe	37,766	13,743	(11,509)	12,514

Təşkilatın 31 dekabr 2024-cü il tarixində maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin coğrafi konsenterasiyası aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Azərbaycan Respublikası	İƏT ölkələri	Qeyri-İƏT ölkələri	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivaletləri	8,507	-	-	8,507
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	63,920	-	-	63,920
Digər maliyyə aktivləri	-	376	-	376
Cəmi maliyyə aktivləri	72,427	376	0	72,803
Borc alınmış vəsaitlər	4,678	20,995	21,993	47,666
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	7,281	-	-	7,281
İcarə öhdəlikləri	1,078	-	-	1,078
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,292	-	-	1,292
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	14,329	20,995	21,993	57,317
Xalis mövqe	58,098	-20,619	-21,993	15,48

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Bazar riski. Bazar riski bazardakı qiymət və məzənnələr səviyyəsində dəyişikliklərin yaxud onların dalğalanmasının Təşkilatın gəlir və ya kapitalına yaxud da onun biznes məqsədlərinin reallaşdırılması imkanlarına mənfi təsir göstərməsi riskidir.

Bazar riskinə faiz dərəcəsi riski, valyuta riski, kredit spredləri, əmtəə qiymətləri və səhm alətlərinin qiyməti aiddir. Təşkilatın ölçmə üsullarında və ya üzləşdiyi riskdə yaxud da qeyd olunan risklərin idarə edildiyi və ölçüldüyü tərzdə heç bir dəyişikliklər baş verməmişdir.

Təşkilat daxilindəki müəssisələr həm sabit, həm də dəyişkən (“üzən”) faiz dərəcələri ilə borc vəsaitlər cəlb etdiyindən Təşkilat faiz riskləri ilə üzləşir. Risk Təşkilat tərəfindən sabit və üzən faiz dərəcələrinin müvafiq şəkildə vəhdəti yaradılmaqla idarə olunur.

AÖİK həmçinin Təşkilatı müsbət faiz marjası ilə təmin edən onun faiz dərəcəsi mövqeyini uyğunlaşdırmaqla faiz riskini və bazar risklərini idarə edir. Maliyyə şöbəsi Təşkilatın cari maliyyə nəticələrinin monitorinqini həyata keçirir, Təşkilatın faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və mənfəətinə təsirini qiymətləndirir.

Təşkilatın faiz xərci yaradan maliyyə öhdəliklərindən bəziləri ya dəyişkən faiz dərəcəsinə malikdir və ya müqavilə üzrə faiz dərəcələri birtərəfli olaraq borc verən tərəfin istəyi ilə dəyişdirilə bilər. Təşkilat öz faiz dərəcəsi marjasına mütəmadi olaraq nəzarət edir və buna görə də özünü əhəmiyyətli səviyyədə faiz dərəcəsi ilə bağlı riskə və bununla da bağlı pul vəsaitlərinin hərəkəti riskinə məruz qalmış hesab etmir.

Valyuta riski. Valyuta riski xarici valyuta mübadiləsi məzənnələrində dəyişikliklər baş verməsi səbəbindən maliyyə alətlərinin dəyərinin qeyri-müəyyən olacağı ilə bağlı riskdir. Təşkilat üstünlük təşkil edən xarici valyuta mübadiləsi məzənnəsində dəyişikliyin baş verməsi nəticəsində onun maliyyə vəziyyəti və vəsaitlər hərəkətinin təsirə məruz qala biləcəyi halı ilə üzləşir.

AÖİK təxmin edilən ABŞ dolları məzənnəsinin dəyişməsi və digər makroiqtisadi göstəricilər əsasında açıq valyuta mövqeyinin idarə edilməsi yolu ilə valyuta riskinə nəzarət edir ki, bu da Təşkilata valyutaların milli valyutaya qarşı mübadilə məzənnələrinin dəyişkənliyindən irəli gələn əhəmiyyətli zərərin azaldılması üçün imkan yaradır.

Təşkilat üstünlük təşkil edən xarici valyuta mübadiləsi məzənnəsində dəyişikliyin baş verməsi nəticəsində onun maliyyə vəziyyəti və vəsaitlər hərəkətinin təsirə məruz qala biləcəyi halı ilə üzləşir.

Təşkilatın 31 dekabr 2025-ci il üzrə xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklərə məruz qalma mövqeyi aşağıda göstərilir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	3,524	3,058	-	6,582
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	62,956	-	-	62,956
Digər maliyyə aktivləri	-	495	-	495
Cəmi maliyyə aktivləri	66,480	3,553	-	70,033
Borc alınmış vəsaitlər	26,770	8,463	-	35,233
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	8,998	9,449	-	18,447
İcarə öhdəlikləri	1,567	-	-	1,567
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,273	-	-	2,273
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	39,608	17,912	-	57,520
Törəmə maliyyə alətləri	(7,650)	7,650	-	-
AÇIQ MÖVQE	19,222	(6,708)	-	12,514

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Təşkilatın 31 dekabr 2024-cü il üzrə xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklərə məruz qalma mövqeyi aşağıda göstərilir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	2,416	6,089	1	8,507
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	63,920	-	-	63,920
Digər maliyyə aktivləri		376	-	376
Cəmi maliyyə aktivləri	66,336	6,465	1	72,803
Borc alınmış vəsaitlər	39,719	7,948	-	47,666
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	3,031	4,250	-	7,281
İcarə öhdəlikləri	1,078	-	-	1,078
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,192	100	-	1,292
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	45,019	12,298	-	57,317
Törəmə maliyyə alətləri	-7,650	7,650	-	0
AÇIQ MÖVQE	13,666	1,817	1	15,485

Aşağıdakı cədvəl Şirkətin 31 dekabr 2025 və 2024-cü illər tarixinə müvafiq olaraq AZN-in aidliyyəti xarici valyutalara qarşı 10% artımı və azalmasına həssaslığını göstərir. 10% həssaslıq dərəcəsi xarici valyuta riskinin rəhbərliyə daxili hesabatlarda təqdim edilməsi zamanı istifadə olunur və rəhbərliyin valyuta məzənnələrində mümkün əqlabatan dəyişikliklərə dair qiymətləndirməsini əks etdirir.

	2025	2024
	Vergidən əvvəl mənfəətə təsiri	Kapitala təsiri
ABŞ dolları məzənnəsinin 10% artması	(672)	(537)
ABŞ dolları məzənnəsinin 10% azalması	672	537
	2024	
	Vergidən əvvəl mənfəətə təsiri	Kapitala təsiri
ABŞ dolları məzənnəsinin 10% artması	(243)	(192)
ABŞ dolları məzənnəsinin 10% azalması	243	192

Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski faiz dərəcəsində dəyişiklikləri maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərində və yaxud maliyyə alətləri üzərində gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsir etmə ehtimalından yaranır. Təşkilatın faiz dərəcəsi ilə bağlı siyasəti bazar şərtlərinə əsasən pul vəsaitləri yerləşdirmək və cəlb etmək məqsədilə İdarə Heyəti tərəfindən dövr əsasında nəzər salınır. Faiz dərəcəsi riski əsasən faiz dərəcəsi boşluqlarının monitorinqi vasitəsilə idarə olunur.

Təşkilat bazar mühitindəki mənfi dəyişikliklərdən irəli gələ biləcək potensial zərərləri mütəmadi olaraq hesablamqla ədalətli dəyər faiz dərəcəsi riskini idarə edir. Maliyyə Departamenti Təşkilatın cari maliyyə nəticələrinin monitorinqini həyata keçirir, Təşkilatın ədalətli dəyər faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və onun gəlirliyinə təsirini hesablayır.

Aşağıda göstərilən həssaslıq təhlili hesabat dövrünün sonunda maliyyə alətləri üzrə faiz riskinə məruz qalma əsasında müəyyən edilmişdir. Təşkilat daxilində faiz dərəcəsi riski barədə əsas idarə heyətinə məlumat verildikdə 50 (0.5%) baza dərəcəsində artım və ya azalmaya istinad edilir ki, bu da rəhbərliyin faiz dərəcələrində mümkün dəyişikliklərin qiymətləndirilməsini əks etdirir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Faizlərin 50 (0.5%) baza dərəcəsində artdığı/azaldığı və bütün digər dəyişən göstəricilər sabit saxlanıldığı təqdirdə, Təşkilatın:

	2025		2024	
	Vergidən əvvəl mənfəətə təsiri	Kapitala təsiri	Vergidən əvvəl mənfəətə təsiri	Kapitala təsiri
Faiz dərəcəsinin 0.5% artması	73	61	92	77
Faiz dərəcəsinin 0.5% azalması	(73)	(61)	(92)	(77)

Həssaslıq təhlili üzrə məhdudiyyətlər

Yuxarıda qeyd olunan cədvəllər digər ehtimallar dəyişmədiyi halda əsas ehtimaldakı dəyişikliyin təsirini əks etdirir. Əslində, ehtimallar və digər amillər arasında qarşılıqlı əlaqə mövcuddur. O cümlədən qeyd etmək lazımdır ki, bu həssaslıqlar sabit deyil və iri yaxud xırda təsirlər bu nəticələrdən interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya edilməməlidir.

Yuxarıdakı həssaslıq təhlillərinin digər məhdudiyyətlərinə Təşkilatın yalnız dəqiqliklə proqnozlaşdırılması mümkün olmayan qısamüddətli bazar dəyişikliklərinə dair mövqeyini əks etdirən potensial riski nümayiş etdirmək üçün şərti (hipotetik) bazar dəyişikliklərindən istifadə olunması və bütün faiz dərəcələrinin eyni qaydada hərəkət edəcəyi ilə bağlı təxminlər daxildir.

Likvidlik riski

Likvidlik riski ödəniş vaxtı çatdıqda maliyyə alətləri ilə bağlı maliyyə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması ilə bağlı riskdir. Likvidlik riskini idarə etmək üçün Təşkilat aktivlər/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi olaraq müştərilər və Təşkilatın əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir...

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Aşağıda 31 dekabr 2025-ci il tarixinə proqnozlaşdırılmış ödəniş müddətləri əsasında təhlil təqdim edilir

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 6 aya qədər
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ			
Faiz dərəcəli alətlər			
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	5,782	7,754	11,186
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə aktivləri	5,782	7,754	11,186
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6,582	-	-
Digər maliyyə aktivləri			
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri	6,582	-	-
Cəmi maliyyə aktivləri	12,364	7,754	11,186
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ			
Faiz dərəcəli alətlər			
Borc alınmış vəsaitlər	-	7,890	5,151
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	4,347	-	-
İcarə öhdəlikləri	56	112	168
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri	4,403	8,012	5,319
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri			
Digər maliyyə öhdəlikləri	240	1,049	984
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri	240	1,049	984
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər	4,463	9,061	6,304
Likvidlik kəsiri	7,721	(1,307)	4,882
Məcmu likvidlik kəsiri	7,721	6,414	11,297

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ
(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Aşağıda 31 dekabr 2024-cü il tarixinə proqnozlaşdırılmış ödəniş müddətləri əsasında təhlil təqdim edilir:	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 6 aya qədər	6 aydan 1 ilə qədər
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Faiz dərəcəli alətlər				
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	5,600	7,516	10,610	
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə aktivləri	5,600	7,516	10610	
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	8,507	-	-	
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri	8,507	0	0	
Cəmi maliyyə aktivləri	14,107	7,516	10,610	
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Faiz dərəcəli alətlər				
Borc alınmış vəsaitlər	12,538	3,675	1,095	
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	3,001	-	
İcarə öhdəlikləri	46	94	189	
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri	12,584	6,769	1,284	
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri				
Digər maliyyə öhdəlikləri	306	0	886	
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri	306	0	886	
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təəhhüdlər	12,890	6,769	2,169	
Likvidlik kəsiri	1,217	746	8,441	
Məcmu likvidlik kəsiri	1,217	1,964	10,404	

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ
(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Diskontlaşdırılmamış maliyyə öhdəliklərinin ödəmə təhlili. Aşağıdakı cədvəllərdə Təşkilatın razılaşdırılmış yenidən ödəniş müddəti ilə ödəmə müddəti göstərilir. Cədvəllər, Təşkilatın ödəməsi tələb oluna biləcəyi ən erkən tarixə əsasən maliyyə öhdəliklərinin diskontlaşdırılmışdır.

Cədvəllərdə həm faiz, həm də əsas pul vəsaitlərinin hərəkəti əks olunur. Faiz axınları dəyişkən dərəcədirsə, bölüşdürülməmiş məbləğ edilir. Müqavilənin müddəti, Təşkilatın ödəməsi tələb oluna biləcəyi ən erkən tarixə əsaslanır.

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2025-ci il tarixinə diskontlaşdırılmamış maliyyə öhdəliklərinin ödəmə təhlilini göstərir:

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 6 aya qədər	6 aya və daha çox
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Faiz dərəcəli alətlər				
Borc alınmış vəsaitlər	6,460	1,811	1,586	
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	4,335	479	575	
İcarə öhdəlikləri	29	58	119	
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri	10,824	2,348	2,280	
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri				
Digər maliyyə öhdəlikləri	240	1,049	984	
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri	240	1,049	984	
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təhəddüdlər	11,064	3,397	3,264	

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ
(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2024-cü il tarixinə diskontaşdırılmamış maliyyə öhdəliklərinin ödəmə təhlilini göstərir:

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 6 aya qədər	6 aya və daha çox
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Faiz dərəcəli alətlər				
Borc alınmış vəsaitlər	12,789	3,868	5,896	
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	95	3,111	92	
İcarə öhdəlikləri	29	58	119	
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri	12,913	7,036	6,107	
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri				
Digər maliyyə öhdəlikləri	306	-	884	
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri	306	-	884	
Cəmi maliyyə öhdəlikləri və təhəddüdlər	13,219	7,036	6,990	

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

Kredit reytinginin təhlili. Aşağıdakı cədvəldə Təşkilatın saxladığı vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivlərinin kredit reytingləri təhlil edilir:

31 December 2025	BB-	B1	Ba3	Ba2	Not rated	Total
anklarda yerləşdirilmiş pul vəsaitləri	3,011	-	-	-	3,573	6,582
üştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	-	-	-	-	62,956	62,956
igər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	495	495
1 dekabr 2024-ci il	BB-	B1	Ba3	Ba2	Reytingsiz	Cəmi
anklarda yerləşdirilmiş pul vəsaitləri	7,568	-	-	-	938	8,507
üştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	-	-	-	-	63,920	63,920
igər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	376	376

Təşkilat beynəlxalq agentliklər tərəfindən reyting dərəcəsi verilməmiş tərəflərlə bir çox sazişlər bağlayır. Təşkilat qarşı tərəflərin beynəlxalq reyting agentliklərinin təqdim etdiyi reyting göstəriciləri ilə müqayisə oluna biləcək səviyyədə reyting dərəcələrini müəyyən etməyə imkan yaradan daxili modelləri işləyib hazırlamışdır.

Təşkilat kredit götürən müştərilərin qiymətləndirilməsi məqsədilə borcalanlar üzrə skoring qiymətləndirmə modelini hazırlamışdır. Skoring modeli kredit məhsulları ilə bağlı yaradılmışdır və borcalanların əsas fəaliyyət göstəricilərini əhatə edir: maliyyə vəziyyəti, borc alanla münasibətlər, idarəetmə keyfiyyəti, təyinatı üzrə istifadə, yerləşmə, kredit tarixçəsi, girov və s.

Borcalanın parametrləri əsasında skoring qiymətləndirmə kreditlərlə bağlı qərarvermə prosesi üçün əsas amillərdəndir.

Borc alanların qiymətləndirilməsi metodologiyası aşağıdakı meyarlara əsaslanır: təhsil, məşğuliyyəti, maliyyə vəziyyəti, kredit tarixçəsi, borcalanın sahib olduğu mülkiyyət. Əldə olunmuş məlumat əsasında kreditin ən yüksək həddi hesablanır. Kreditin ən yüksək həddi alınmış borcun borcalana yaratdığı yük əmsalı ilə hesablanır.

Müştərilərə verilmiş kreditlərdən başqa maliyyə aktivləri “Fitch”, “Standard & Poor’s” və “Moody’s” kimi beynəlxalq reyting agentlikləri tərəfindən verilmiş cari kredit reytingləri əsasında dərəcələrə bölünür. AAA ən yüksək mümkün reyting dərəcəsi hesab edilir. İnvestisiya dərəcəli maliyyə aktivlərinin reytingi BB-dən BBB-yə kimi dəyişir. Reytingi BBB-dən aşağı olan maliyyə aktivləri spekulativ dərəcəli aktiv kimi təsnifləşdirilir.

Əməliyyat riski. Əməliyyat riski sistemdəki nasazlıq, əməliyyatçının səhvi, saxtakarlıq və digər xarici hadisələr nəticəsində zərərin yaranması riskidir. Nəzarətlər yerinə yetirilmədikdə, əməliyyat riskləri müəssisənin nüfuzuna xələl gətirə, hüquqi və ya inzibati nəticələrinə səbəb ola və ya maliyyə zərərlərinə gətirib çıxara bilər. Təşkilat bütün əməliyyat risklərinin aradan qaldırılmasını gözləmir, lakin özünün nəzarət konsepsiyası ilə, habelə potensial risklərə nəzarət və onlara qarşı cavab tədbirləri görməklə bu riskləri idarə etməyə çalışır. Nəzarətə vəzifələrin səmərəli şəkildə ayrılması, giriş, icazə və uzlaşma prosedurları, işçilərə təlimlərin keçirilməsi və qiymətləndirmə prosesləri daxildir.

“FINCA AZERBAIJAN” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ QEYRİ-BANK KREDİT TƏŞKİLATI

MALİYYƏ HESABATLARINA İZAHLI QEYDLƏR (DAVAM EDİR)

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə, başqa cür göstərilmədiyi hallar istisna olmaqla)

24. HESABAT TARİXİNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

Hesabat tarixindən sonra (31 dekabr 2025) aşağıdakı əhəmiyyətli tənzimlənməyən hadisələr baş vermişdir:

Borc qiymətli kağızlarının emissiyası: Şirkət hər biri 100 AZN və 100 ABŞ dolları nominal dəyərə malik olan 60,000 ədəd korporativ istiqrazı uğurla yerləşdirmişdir. Ümumi emissiya həcmi 4,000,000 AZN və 2,000,000 ABŞ dolları təşkil etmişdir. Bu addım şirkətin kapital bazasının möhkəmləndirilməsinə və strateji inkişaf təşəbbüslərinin dəstəklənməsinə xidmət edir.

ERP sisteminin miqrasiyası: 2026-cı ilin fevral ayında Şirkət əsas bank əməliyyatlarını FlexCube sistemindən yeni CBS ERP sisteminə köçürməklə böyük rəqəmsal transformasiyanı tamamlamışdır. Bu keçidin əməliyyat səmərəliliyini, hesabatların dəqiqliyini və daxili nəzarət çərçivələrini gücləndirməsi gözlənilir.

İdarəetmədə dəyişikliklər: 1 mart 2026-cı il tarixindən etibarən yeni Baş İcraçı Direktor öz fəaliyyətinə başlamışdır. Bu rəhbərlik dəyişikliyi Şirkətin strateji yenidənqurma və idarəetmənin gücləndirilməsi planının bir hissəsidir.

Kredit xəttinin cəlb edilməsi: Şirkət AFB Bankdan 1,000,000 AZN məbləğində əlavə maliyyələşdirmə əldə etmişdir. Bu vəsaitlər kredit portfelinin genişləndirilməsi və likvidlik ehtiyaclarının idarə olunması üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Rəhbərlik bu hadisələri qiymətləndirmiş və onların tənzimlənməyən hadisələr olduğu qənaətinə gəlmişdir; buna görə də 31 dekabr 2025-ci il tarixinə olan maliyyə hesabatlarında heç bir düzəliş aparılmamışdır. Lakin onların xarakteri və miqyası nəzərə alınaraq, Şirkətin hesabat tarixindən sonrakı maliyyə vəziyyəti və əməliyyat vəziyyəti barədə tam təsəvvür yaratmaq məqsədilə açıqlanmışdır.

25. MÜQAYİSƏLİ GÖSTƏRİCİLƏR

Müvafiq rəqəmlər müqayisəni asanlaşdırmaq üçün lazım gəldikdə yenidən tərtib edilmiş və yenidən təsnif edilmişdir. Lakin, cari il ərzində əhəmiyyətli yenidən təsnifatlar edilməmişdir.

26. ÜMUMİ MƏLUMAT

Rəqəmlər, başqa cür göstərilmədiyi təqdirdə, ən yaxın 1000 Azərbaycan manatı ilə yuvarlaqlaşdırılmışdır.